ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5509 9/22 ՄԱՐՏ 1904 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 4 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1322 ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5509

درعلیه‌ده غلطه‌ده « آره‌ولك » غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Ցեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԽԱՍԳԻՒՂԻ ՄԷՋ

Ոսկեղջիւրի այդ խաղաղիկ ու ինքնամփոփ գիւղը որ, ատեն մը, Շահնազարեան վարժարանի փայլուն շրջանին, կրթութեան վառարան մըն էր Պոլսահայոց համար, տակաւ տակաւ կը վերադառնայ կրթասիրական տաք հոգածութեան մը տարերքին, — հոգածութիւն որ կը տարածուի ինչպէս Գոլֆոյեան Որբանոցին նոյնպէս Ներսէսեան դպրոցին վրայ։

Բարեբաղդ զուգադիպութեամբ մը, այդ երկու հաստատութեանց վերաբերող բարեգործական կրկնակ լուրեր հրատարակուեցան միեւնոյն օրուան մէջ, երէկ։ Առաջինը, որուն մանրամասնութիւնները ծանոյց Արեւելք, Ներսէսեան վարժարանին կտակուած 1500 ոսկին է, — «ի կենդանութեան» եղած կտակ մը, իրական եւ անվիճելի, որ պիտի ծառայէ վերաշինելու այդ հնօրեայ դպրոցը, այժմ փլչելու վիճակի մէջ։ Նուիրատուն կամ կտակարարը, գեղեցիկ մտածումը ունեցեր է սոյն գումարը յատկացնելու գերազանցապէս կարօտ հաստատութեան մը, ուր սերունդներ դաստիարակուած են եւ որ իրեն պատուաբեր աշակերտներ հասցուցած է թէ՛ եկեղեցական եւ թէ՛ աշխարհական դասին մէջ։ Թաղային սնտուկէն նպաստ մը, մասնակի օժանդակութիւններ անբաւական պիտի ըլլային նոր շէնք մը կառուցանելու Ներսէսեան վարժարանի հիմնայատակ կիսափուլ շէնքին տեղ, երկու սեռի կրթութեան յատուկ։ Միանուագ ու կարեւոր նուիրատուութեան մը պէտք կար, եթէ չէր ուզուեր որ Ներսէսեան վարժարանէն անուն մը միայն մնար քանի մը տարուան մէջ. եւ ահա՛, Թարոս էֆ. Բարդղամեան ինքնաբերաբար կը ստանձնէ այդ նուիրատուութիւնը՝ իր կտակով։

Անդին, Գոլֆոյեան Որբանոցը՝ աղքատ ու ընտանեզուրկ աղջիկներու պատսպարանը, որ վերջին մէկ տարուան մէջ զգալի բարւոքումներ կրեց Տիկնանց Խնամակալութեան շնորհիւ, նոյն խարխուլ վիճակն ունի եւ կը մնայ շէնքի մը մէջ որուն ճեղքուածքներէն ձմրան ցուրտն ու անձրեւը ներս կը թափանցեն։ Անոր վերաշինութեան պէտքը վաղուց զգալի էր, ու ատկէ առաջ Տիկին Աննա Ճանեան նախաձեռնութիւն ունեցաւ 200 ոսկի նուիրելու՝ այդ նորոգութեան համար։ Այժմ կը ծանուցուի թէ, Տիկնանց Խնամակալութիւնը՝ իր տրամադրելի միջոցներով եւ ստանալիք նուիրատուութիւններով՝ 500 ոսկի պիտի ծախսէ, ի գլուխ հանելու համար նորոգութեան գործը։

Այս կերպով, ուրեմն, թէ՛ Ներսէսեան վարժարանը եւ թէ՛ Գոլֆոյեան Որբանոցը մօտաւոր ապագայի մը մէջ վերաշինուելու ապահովութիւնը կ'ընծայեն, ինչ որ նոր զարկ մը պիտի տայ կրթական գործին՝ Խասգիւղի մէջ։ Մասնաւորապէս Տիկնանց Խնամակալութիւնը իրաւունք ունի ակնկալելու որ 500 ոսկիի հայթայթման համար իր դիմումներն արդիւնաւոր պիտի ըլլան ու համակիր ընդունելութիւն մը պիտի գտնեն։ Գոլֆոեան Որբանոցին նոր կազմակերպութիւն մը ստանալէն, եւ ինչպէս ուսումնական վիճակը՝ նոյնպէս ներքին մատակարարութիւնը լաւ վիճակի մը մէջ դրուելէն ի վեր, անխառն գոհունակութիւն մը կը տիրէ մեր հասարակութեան ամէն դասակարգերուն մէջ՝ այդ հաստատութեան նկատմամբ։ Այդ գոհունակութիւնը դրականապէս ալ կ'արտայայտուի արդէն՝ պարբերական նուիրատուութեանց միջոցաւ, որոնց ցուցակն ու հաշիւը կը հրատարակուի։ Ներկայ պարագային մէջ, — Որբանոցին հիմնական նորոգութեան պէտքին առջեւ, — տեւական հանգամանք ունեցող բարիք մըն է որ պիտի ըլլայ, եւ անյուսալի չէ որ քանի մը հարուստ Տիկիններ իրենց մէջ հայթայթեն այդ 500 ոսկին։

Տ. Ա.

ԳՐԱԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԲԵՄԸ

Օրուան գրողներէն մէկը անանկ հրատարակեց մեր գրական կեանքը. տխուր ամանց արտաքոյ պատճառաւ, որովհետեւ անանկ բարոյապէս մեռած կը նշանակէ, մինչ կան մարդիկ մեր մէջ որ անով կ'ապրին կամ բարոյապէս եւ կամ նիւթապէս, կամ երկուքով ալ։ Թերեւս ըսուի թէ անոնք ալ անանկ կամ անսաւ հոգիներ են. ինչ որ ալ ըլլայ, ես կը կարծեմ թէ գրական կեանքը թատերաբեմ մըն է, ուր շնորհիւ կատակերգակ գրագէտներու, յաճախ կը ներկայանան այնպիսի կատակերգութիւններ, որոնց բարձրութեան՝ ամէնէն ճարտար կատակերգակի մը գլուխ գործոցն իսկ չի կրնար հասնիլ։ Նոր գրող մը՝ [illegible] գրական տեսութիւն մը կ'ընէ երեկուան օրաթերթի մը մէջ. տեսութիւնը կ'ըլլայ մասնակի, անհամապատասխան վերնագրին. գրուած մը, որ չէ յաջողած կա՛մ անկարողութեամբ, կամ եսասիրութեամբ ու չհասկնողութեամբ. բայց եւ այնպէս կ'ուզէ՞ք որ միեւնոյն գրուածին առթիւ Բարգէն Վ. ելլէ եւ միեւնոյն գրողին համար «ապագայ կը խոստանայ» ըսէ։ Կ'ուզէ՞ք որ Սիմէոն Ծերունին ալ պաշտպանէ նոյն գրուածը, այսինքն անոր այնինչին անունը ինչ պատճառներով յիշուած չըլլալը արդարացնել ջանալով. իբր թէ խնդիրը անձնականներու վրայ ըլլար եւ ոչ թէ սկզբունքի խնդիր։ Գրական տեսութիւն մը պէտք է քիչ շատ անկողմնակալութեամբ գրուած ըլլայ եւ ընդհանուր տեսութեան մը մէջ իր թերթէն զատ ուրիշ թերթի անուն չտալը ո՛չ անկողմնակալութիւն է, ոչ ալ ուղղամտութիւն։

Այս ընթացքը պաշտպանել թէ՛ հանրութեան կը վնասէ, անոր մէջ սուտը իրաւին, կեղծը ճշմարտին ու վնասակարը օգտակարին հետ խառնած՝ ծառայելու ոգին արժեցնելով եւ թէ գրողին, անոր նորաբոյս հոգիին մէջ չհաշտուող եւ կեղակցական ոգին քօղարկելով։

Բայց գիտէք ո՞ւր է բուն կատակերգութիւնը. այս երկու պաշտպաններն ալ քիչէն իրենց վարձքը կը ստանան. պաշտպանեալը Բարգէնի մէկ գրածը լուրջ ուսումնասիրութիւն կ'անուանէ, եւ միւսին ալ պարզ խօսքերը բարդ կը գտնէ։

Բարգէն Վ.ի Պրուսայի նկատմամբ գրածը ամէն գրող կրնար գրել. միայն, եթէ կրօնական է ան, թերեւս չըսէ որ աշունը կը սիրեմ եւ անոր հետ ուրիշ բաներ։ Ասոր ըսելով չկարծուի թէ կեղծաւոր եկեղեցականներէն կ'ախորժիմ։

Իրաւ է որ սիրել բայը Արեւելեան Մամուլի մէջ լայն բաժին մը ունի։ Չգիտեմ թէ՝ Յիսուսի մը աշակերտը ինչպէս ձեռք կ'երկարէ նոյն թերթին աշխատակիցներէն մէկուն, որ Կիւբելէի տաճարը խնկարկողներէն մէկն է։ Ատիկա իր իրաւունքն իբր աշխարհական։ Հնախօսներէ ոմանց նայելով, Կիւբելէ որ հին Իզմիրի պաշտելի չաստուածուհին էր, իր տաճարը ունէր ո՛չ շատ հեռու այն վայրէն ուր կը գտնուի այսօր Ս. Ստեփաննոսի տաճարը, բայց ասիկա պատճառ մը չէր որ երկու տաճարներու պաշտօնեաները իրենց պաշտօնատեղիները չփոխեն։

Գալով միւսին, պարզ խօսքերուն, բարդ կը գտնէ. ես կարծեցի տափակ ըսել կ'ուզէ, որովհետեւ միեւնոյն թերթին Իզմիրի թղթակցին տափակ գրուածներէն անմիջապէս ետք այդ խօսքերը տափակ գտած եմ. բայց սխալ է եղեր ըմբռնումս. բարդ ըսելով՝ սովորական իրերազգալութեան թելի չարունակութիւնն է եղեր։

Գրողներու սխալները նշանակել շատ հաճելի գործ մը չէ եւ անիրաւ. բայց ինչպէս լաւութեամբ անցընել Սիմէոն Ծերունիի սա ըսածը թէ՝ մեր հակոտնեայն Ամերիկան է. սխա՛լ, մեր հակոտնեան Նոր Զելանտան է (Իզմիր)։ Եթէ ըսուի թէ ասոր զուարճախօսութիւն մըն է, գիտական ճշմարտութիւնները ներելի չէ խեղկատակութիւններու զոհել. բայց ո՞վ կրնայ համաձայնիլ այդ բանը յայտնելու։

Մտքի անկախութեան, սրտի վեհանձնութեան ու անձնուրացութեան պէտք չկայ որ մարդ կարգ մը սնապարծութիւններէ չհրապուրուի եւ աւանդ վարանելու ճշմարտութիւնը հռչակէ։

Երբ Պէրպէրեան մեր հանգուցեալ Առաջնորդին համար իր գիտական ներբողականը գրեց, Հօրոյ արդար դիտողութիւն մը ըրաւ. թէեւ շատ բան ունէր կրնար ըսել, բայց անդին շատեր լռեցին, որովհետեւ մեր մէջ սա համոզումը կը տիրէ թէ մէկը երբ ուսուցիչ եւ ուսեալ է, ամէն ինչ է, այսինքն բանգէտ, փիլիսոփայ, գործնական մարդ, ճշմարտասէր, արդարասէր, անկողմնակալ, խելահաս, եւայլն բայց ճշմարիտ չէ որ այս յատկութիւններուն ամբողջութիւնը բոլոր ուսուցիչներու քով կը գտնուի, ոչ ալ ամէն խնդիր ուսուցիչներու կողմէ կրնայ լուծուիլ։

Աս այսպէս ըլլալով՝ չգիտեմ ինչպէս լաւագոյն միջոց կը նկատէ Սիմէոն Ծերունի, առաջարկելով որ մեր դպրոցական հոգաբարձութիւնները միմիայն ուսուցիչներէ կազմուին։ Ուսուցիչը ուսուցանելու պաշտօն ունի. բայց կը ճանչնա՞յ միթէ այն ասպարէզը, այն աշխարհը որուն համար կը պատրաստէ աշակերտները, որպէս զի կարենայ որոշել թէ ինչ բան յարմարցնէ զանոնք։ Ուսուցիչներէ դուրս չէ՞ կարելի գտնել անոնց չափ եւ անոնցմէ աւելի հմուտ անձեր, որոնք դպրոցէ դուրս կեանքն ու աշխարհը լաւ սերտած ըլլան։

Եւ միթէ մեր շուրջը գտնուած հասարակութիւնները նոյնը չե՞ն ըներ. ինչո՞ւ կ'ուզենք որ մենք ամէն խնդիր մեր մէջ լուծենք. արդէն կան շատ մը ընկերական խնդիրներ՝ որոնք լուծուած են աշխարհի համար, ուստի անոնց վրայ վիճել՝ ջուրը ծեծելու կը նմանի։

Ճիշդ ասոր կը նմանէր նաեւ ընկերական խնդիրներու վրայ յուզուած վիճաբանութիւն մըն ալ թերթի մը մէջ, ուր Հօրոյ ամուսնութիւնը կը գովէր եւ խաղամոլութեան դէմ կը խօսէր։ Անուրանալի է որ այս երկու կէտերուն թեր ու դէմ ինչքան յօդուածներ ուղղուին մեր ժողովուրդին, քիչ է, ինչպէս նաեւ ալքոլամոլութեան դէմ։ Բայց այս խնդիրները Սահակի, Թորոսի ու Մարկոսի եւայլնի օրինակներով չէ որ պիտի լուծուին կամ ընթերցողներու մտքին վրայ շինիչ ազդեցութիւն մը պիտի կարենան ընել։ Պէտք է գիտնալ որ ընդհանրապէս մեր ընթերցողներու իմացական մակարդակը բարձրացած է, հետեւաբար հարկ է տարբերութիւն դնել սրճարաններու անկիւնները եղած խօսակցութիւններու եւ լրագրական լեզուին ու ձեւին միջեւ։

Շատ գեղեցիկ ձեւ մըն է խաղամոլութեան զոհեր յիշել յականէ անուանէ, թող ըլլան մեռած. միթէ անոնք չունի՞ն պարագաներ։ Եւ ինչո՞ւ օրինակ մըն ալ Իզմիրէն մէջ բերել եւ բացատրութիւն մը աւելցնել։ Ինչ գռեհիկ, տափակ գրականութիւն։ Ուրիշ մեծ քաղաքներու բնիկներուն մէջ նշանակելի խաղամոլներ կը պակսի՞ն միթէ։ Ամէն օր եւրոպական թերթեր կը կարդամ, ո եւ է ընկերական աղէտի մը դէմ խօսուած ատեն, չեմ տեսներ մասնաւորներու անուններ, ի բաց առեալ արդարութեան առջեւ ներկայացուածները. թերեւս օր մըն ալ մեր կիներէն ոմանց կամաւոր ամլութեան դէմ խօսողներ ըլլան, որ մեր ընկերական աղէտներէն մէկն է եւ մեր ակնարկած գրողը անոնց անուններն ալ շարէ կարգաւ։ Չմոռնանք յայտնելու թէ ամուլ կիներու յականէ անուանէ յիշատակութիւնը զուարճալի չըլլա՞ր. բայց ո՞ւր ենք. կատակերգութիւն կը ներկայացնենք թէ խմբագրութիւն կ'ընենք։

Բայց ինչ որ ամէնէն աւելի ծիծաղելի կը չափէ, եւ ինչ որ ճշմարիտ կատակերգութիւն մըն է, Հօրոյի այս գրուածներուն նկատմամբ խմբագրին կարծիս «էնինէ պօյունա սալլանմըր» ըլլալով ասպարէզ գալ եւ դիտողութիւններ ընելն է։ Տանուտէր Ցարոյ անանկ ըսաւ, անանկ ըսաւ, ասանկ ըսել ուզեց, անանկ ըսել ուզեց. եւն., Ս. Գրքի մեկնութեան համար Շնորհալիներու պէտք ունեցած ենք, բայց ո՛չ ոք կը կարծէր թէ Տանուտէր Ցարոյի մը գրուածներն ալ նոր Շնորհալիի մը պէտք ունենան։ Կ'ընդունիմ որ Տանուտէր Ցարոյի անունը ալ Հօրոյի կողմէ անձնէր. տարի մը առաջ բան մը ըսեր է. ո՞վ մտքը պահած է, մանաւանդ այնպիսի խնդրոյ մը համար, որ տեղեկական է։ Ինչ յաւակնութիւն է անպատճառ իրենց երեւին մէջ դրոշմել ուզել։ Ցարոյ պիտի տա՞յ այս խնդրոյն վերջնական վճիռը թէ Բիւզանդ Քէչեան. Իսկ եթէ այս վերջինը, իր թերթին ազդակ մը չերեւելու համար, Տանուտէր Ցարոյի մտասակար կարծուած արտայայտութիւնները բացատրել կը նկրտի կարգ մը սեթեւեթ ձեւերով, փառք հոգ մը կը ստանձնէ. այնմաւ ընթերցասէր հասարակութիւնը պարզամիտ չկարծէ, որ կը խնդայ, բայց կատղա ու կուռ կը խնդայ այս կարգի ցնդէ փնջէ կատակերգութեան մը առջեւ։

Իզմիր Ս. ԹՕՓԱԹԼԵԱՆ

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԴԱՍՈՒՑ ԴՊՐԱՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

(Շար. Շաբաթի թիւէն)

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԻԴ. — Դպրաց դասուն մուտքերն են. 1. Կալուածներու եկամուտ։ 2. Վագֆներու հասոյթ։ 3. Եկեղեցւոյ մէջ շրջաբերուած պնակի արդիւնք։ 4. Եկեղեցւոյ մէջ հաստատուած գանձանակի արդիւնք։ 5. Մասնաւոր նուէրներ։ 6. Նաեւ նոր վագֆեր եւ նոր կտակներ օրինական պայմաններու պահպանութեամբ։

ԻԵ. — Դպրաց դասուն ծախքերն են, 1. Դիւանական ծախքեր։ 2. Դպրաց սենեկի ծախքեր։ 3. Ուսուցչի թոշակ։ 4. Կալուածներու եւ վագֆներու ծախքեր։ 5. Շապիկներու եւ այլ գոյքերու նորոգութիւն։ 6. Նոր շապիկներու շինութիւն։ 7. Հանդիսութեանց պէտքեր։

ԻԶ. — Եկեղեցւոյ մէջ գործածուելու գրեանք եւ մոմեղէնք Թաղական Խորհրդոյ կողմէ կը հոգացուին։

ԻԷ. — Բոլոր ծախքեր Տնօրէն Խորհրդոյ միաձայն հաւանութեամբ կամ գոնէ մեծամասնութեամբ կ'որոշուին եւ կ'արձանագրուին, եւ Գանձապետի ձեռօք կը գործադրուին։

ԻԸ. — Շապկապահը Տնօրէն Խորհուրդէն կ'անուանուի եւ դպրաց մէջէն կ'առնուի ու Գանձապետին իշխանութեան ներքեւ է։ Հնար է նիւթական պատասխանատուութեանց փոխարէն նպաստ տալ անոր, եթէ այդ նպաստին կարօտ է։

ԻԹ. — Տնօրէն Խորհուրդը երեք ամիսը մէկ անգամ սնտուկին մուտքը ու ելքը կը քննէ եւ սնտուկի հաշուեկշիռը կը հաստատէ։

Լ. — Տարեկան հաշիւներ Դպրաց ընդհ. ժողովէն անցնելէ ետքը Պատրիարքին կը ներկայացուին որ Կրօնական Ժողովոյ եւ Տնտեսական Խորհրդոյ ձեռօք քննել կուտայ եւ ըստ այնմ կը հաստատէ կամ թէ դիտողութեամբ կը դարձնէ։

ԼԱ. — Վագֆներու գործածութիւնը Պատրիարքի ձեռքով եւ կնքով եւ Պատրիարքարանի մէջ կը կատարուին ուրիշ ազգային վագֆերու նման. եւ զուտ արդիւնքը Տնօրէն Խորհրդոյն կը յանձնուի։

ԼԲ. — Տնօրէն Խորհուրդը իրաւունք չունի պարտք ընել կամ փոխառութիւն կատարել առանց նախընթաց պաշտօնական քննութեան եւ Կրօնական Ժողովոյ արտօնութեան, թէ ոչ ընողներ անձնապէս պատասխանատու կը մնան։

ԼԳ. — Դպրաց դասը եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ Թաղական Խորհուրդէ յատկացեալ սենեակ կամ Ուսումնարան մը պիտի ունենայ իր նիստերուն եւ երգեցողութեան վարժութիւններուն համար։

ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԼԴ. — Դպիրք պարտաւոր են պարկեշտ, կանոնաւոր եւ քրիստոնէավայել կենցաղ ունենալ եւ ամէն տեսակ զեղծումներէ զգուշանալ։

ԼԵ. — Անվայել կենցաղ ունեցող դպիրներ Դպրապետէ կ'ազդարարուին, Տնօրէն Խորհուրդէ կ'ամբաստանուին, եւ Պատրիարքէ ժամանակաւոր զրկման եւ կամ մերժման պատժոյն կ'ենթարկուին։

ԼԶ. — Նոյն խստութիւն կը գործադրուի նաեւ անոնց նկատմամբ՝ որք սիրոյ եւ համերաշխութեան դէմ կը մեղանչեն, Դպրաց դասուն մէջ խռով կը սերմանեն, եւ կամ դպրութեան պաշտօններուն եւ պարտաւորութիւններուն մէջ զանցառու կը գտնուին։

ԼԷ. — Դպիրք առհասարակ ինչ աստիճան եւ պաշտօն ալ ունենան, պարտաւոր են եկեղեցի յաճախել եւ երգեցողութիւններ կատարել կիրակի եւ տօն օրեր, եւ ըստ կարգի նաեւ լուր օրեր, քանի որ օրինաւոր արգելք մը չունենան։

ԼԸ. — Դպիրք կրնան իրենց եկեղեցիէն դուրս ուրիշ եկեղեցւոյ մէջ հաստատուն պաշտօն ստանձնել, բայց Դպրապետին պէտք է հաղորդեն, եւ մերթ ընդ մերթ իրենց դասուն եկեղեցւոյն մէջ գտնուիլ պարտաւոր են։

ԼԹ. — Դպիրք պարտաւոր են որոշեալ օրեր եւ ժամեր իրենց սենեակը յաճախել եւ Դասապետ ուսուցչին առաջնորդութեամբ վարժութիւններ ընել, եւ երգեցողութեան ու ձայնագրութեան մէջ յառաջանալ։

Խ. — Յատուկ խնամ պիտի տարուի որ դպիրք եկեղեցական կարգաց եւ կանոնաց եւ ծիսական գրեանց՝ եւ յատկապէս տօնացոյցի կիրառութեանց վարժ ըլլան։

ԽԱ. — Դպրաց դասու անդամակիցք պիտի ջանան որ եկեղեցական երգեցողութեան վկայական ստանան իրենց կարողութեան աստիճանին համեմատ։

ԽԲ. — Գովելի է մէկ եկեղեցւոյ դպիրներուն մերթ ընդ մերթ ուրիշ եկեղեցիներ ալ երթալը, մանաւանդ տօնական առիթներուն, որով փոխադարձաբար իրարու օգնած, եղբայրական սէր միակամ եւ երգեցողութեանց միակերպութեան նպաստած կ'ըլլան։

ԽԳ. — Դպիրներ ուրիշ եկեղեցի երթալնին իրենց Դպրապետին կամ դասապետին պիտի զեկուցանեն, եւ գացած եկեղեցիներնին Քահանային կամ Աւագերէցին կամ Դպրապետին հրաւէրով շապիկ պիտի առնեն։ Ոչ ոք ինքնագլուխ կարող է շապիկ հագնիլ իր եկեղեցիէն դուրս։

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԽԴ. — Երգեցողութեան մէջ մասնաւորութիւն դարձնելու եւ հետեւելու կէտերն են. 1. Հնաւանդ ոճն ու երգը պահել. 2. Օտարոտի եւ նորելուկ փոփոխութենէ խորշիլ. 3. Տարապարտ եւ քմահաճոյ երկարութիւններէ զգուշանալ. 4. Միակերպութեան նախանձախնդիր ըլլալ։

ԽԵ. — Ձայնագրութիւնը ընդունուած է իբրեւ ապահով միջոց միօրինակութիւնը պահելու եւ տարածելու. ուստի յատուկ կերպով կը յանձնարարուի ձայնագրութեան վարժուիլ եւ վարժեցնել եւ ձայնագրութեամբ երգել։

ԽԶ. — Երգեցողութեանց մասին որոշումներ եւ կարգադրութիւններ եւ հրահանգներ Կրօնական Ժողովոյ կողմէ կը տրուին, յատուկ Յանձնաժողովոյ ուսումնասիրութեանց վրայ։

ԽԷ. — Իւրաքանչիւր Դպրաց դասուն համախմբեալ երգեցողութիւնը կը վարէ երգեցողութեան ուսուցիչը իբր ընդհանուր Դասապետ, որ պէտք է առաջին աստիճանի վկայական ստացած, ծէսերու հմուտ եւ կարողագոյն ճանչցուած երգեցող մը ըլլայ։ Ուսուցչութեան պաշտօնը պիտի վարէ թէ՛ Դպրաց դասուն եւ թէ՛ թաղին երկու սեռէ վարժարաններուն մէջ, եւ պիտի անուանուի Թաղ. Խորհրդոյ եւ Դպրաց դասու Տնօրէն Խորհրդոյ համաձայնութեամբ։

ԽԸ. — Դասապետ ուսուցիչը ամսական թոշակ կ'ընդունի ուղղակի Դպրաց դասուն կողմէն, որուն կը յանձնէ Թաղ. Խորհուրդն ալ իր վճարելիք մասը։ Ուսուցիչը կրնայ Դպրաց դասէն դուրս ալ առնուիլ, բայց ցորչափ կը պաշտօնավարէ, նոյն Դպրաց դասուն անդամակցութիւնը կը վայելէ։

ԽԹ. — Դպրաց դասուն երեցագոյն անդամներէն երկուքը մասնաւոր դասապետ կամ դպրաց համար դասագլուխ կ'անուանուին Տնօրէն Խորհրդոյ եւ ընդհանուր Դասապետին համաձայնութեամբ, եւ երկու դասերու երգեցողութեանց կ'առաջնորդեն։ Ուր որ Դպրաց դասը բազմութիւն է, հնար է անոնց օգնականներ անուանել։ Դպրաց Դասագլուխներուն բացակայութեան ատեն ներկայ դպիրներուն երիցագոյն եւ յարմարագոյնը կը վարէ նոյն պաշտօնը։

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Ընդհանուր կացութիւնը.— Ճափոններու յատակագիծը.— Նիու-Զուանկի մէջ.— Մանջուրիա.— Քորէայի մէջ.— «Թայմզ»ի հեռագիրը.— Գրաւման դատարան.— Հաեաշի կոմսին յայտարարութիւնը.— Սթաքըլպէրկ ծովակալը.— Զանազան լուրեր։

Բարիզ, 18 մարտ.— Ամէն կողմէ ծանուցուեցաւ փոքր ընդհարում մը Քորէայի մէջ։ Ճանկոյի մէջ ելած էր այն զրոյցը թէ երկու հարիւր հոգիէ բաղկացած ճա-

---

—(3)—
"ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ	Թարգմանիչ
ԲԻԷՐ ԼՈԹԻ	Տ. Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

Բ.

Հիւպատոսարաններ, մաքսատուներ, մանարաններ, ծովատարան մը՝ ուր ռուսական փրէկաթ մը կեցած է վեհօրէն, եւրոպական ամբողջ առանձնաշնորհեալ գաղութ մը՝ բարձունքներուն վրայ ամարանոցներով, եւ քարափներուն վրայ՝ ամերիկեան պանդոկներ՝ նաւաստիներուն համար։ Դո՛ հեռուն, այս սովորական բաներէն անդին եւ շատ աւելի հեռուն, անհուն կանանչ հովտին խորը, հազարաւոր սեւորակ տնակներ, քիչ մը տարօրինակ համախմբում մը թաղերու, ուր հոս ու հոն կը ցցուին մութ կարմիր ներկուած տանիքներ, հաւանաբար ճշմարիտ հին ճապոնական Նակազաքին՝ որ կ'ապրի տակաւին...։ Ու այն թաղերուն մէջ, ո՛վ գիտէ, թղթապատ պատուհանի մը ետին՝ հոպանիքով նազելի փոքրահասակ կին՝ իր կատուի աչքերով, որուն հետ թերեւս... երկու երեք օրէն առաջ, (կարգելու ժամանակ չունենալով) ամուսնացած պիտի ըլլամ!!։ Ի՛նչ կ'ուզէք ըսէ՛ք. ա՛լ սիրուն չեմ տեսներ այդ կինը, հոս գտնուող ճերմակ մուկի վաճառորդուհիները հմայաթափ ըրին անոր պատկերը. կը վախնամ որ ա՛ն ալ անոնց չնմանի...։

Գիշերը վրայ հասնելուն՝ նաւերնուս կամրջակը կարծես դիւթանքի մը ազդեցութեամբ յանկարծ ամայացաւ. ճարտար եւ արագ ձեռքերով գոցելով կրկին իրենց արկղիկները, ծալլելով հովանոցները, իրենց զարդանկարաւոր հովահարները, ամէն մէկերնուս յարգալից բարեւ մը տալով՝ կարճլիկ մարդերն ու կնիկները մեկնեցան։

Եւ քանի՛ գիշերը կը յառաջանար, անորոշ երեւոյթ մը տալով իրերուն՝ կապտորակ մթութեան մէջ, այդ Ճափոնը, ուր կը գտնուէինք, քիչ քիչ, դիւթանքի ու հմայքի երկիր մը կը դառնար։ Մեծ լեռները, հիմա բոլորովին սեւ, մեզ կրող անշարժ ջուրերուն մէջ կը կրկնապատկուէին, իրենց խարիսխները երկարաձգելով դէպ ի խորերը եւ հոն գլխիվայր անհունալով, երեւոյթը ընծայելով սոսկալի գահավէժներու՝ որոնց վրայ իբր թէ կախուած էինք մենք, ու լուսաւորները, անոնք ալ ջուրին վրայ ցոլացած, փափուկ փոքրիկ անհամար բիծերու պէս կը պլպլային։

Յետոյ ամբողջ այդ Նակազաքին շռայլօրէն կը լուսավառէր, յանկարծ կը ծածկուէր ու կը պայծառանար լապտերներով. ամենաչնչին արուարձանը, ամենափոքր գիւղակը, ամենափոքր հիւղակը որ վերի ծառերուն միջեւ անկեալ էր, եւ զոր ցերեկ ատեն նշմարած իսկ չէինք, իր կայծռուիկի փոքրիկ նշոյլը կ'արձակէր։ Ընդհանրապէս շատ ու շատ լոյսեր երեւցան, լոյսեր՝ ամէնուրեք, ծովախորշին ամէն կողմերը, լեռներուն կատարներէն մինչեւ վար, միլիոնաւոր կայծեր կը փայլփլէին խաւարին մէջ, տպաւորութիւնը ընելով մեզի անհուն մայրաքաղաքի մը՝ որ մեր շուրջը զգլխիչ ամփիթատրոնի նման աստիճանաւորուած էր։ Ու ներքեւը, — ո՛րքան խաղաղ էր ջուրը— նոյն քաղաքին պատկերը, նո՛յնքան լուսաշող, կ'երկարաձգուէր։

Գիշերը գաղջ, ջինջ եւ հեշտալի էր, օդը պարուրուած ծաղիկներու բոյրերով՝ զոր լեռները մեզ կը ղրկէին։ Թէյատուներէ կամ գիշերային հանդիպատուներէ բարձրացող կիթառի ձայներ այդ հեռաւորութեան մէջէն հեշտօրօր նուագներ ըլլալ կը թուէին։

Ու ճպուռներու այն ճռռոցը, որ Ճափոնի մէջ յատկանշական [illegible] մէկն էր եւ որուն քանի մը օր վերջը ա՛լ անտարբեր պիտի մնայինք անշուշտ, — ո՛րքան հիմն է հոն երկրային բոլոր ժխորներուն, — կը լսուէր միշտ հեզուն ու անդադրում, բիւրեղաձայն միօրինակ ջրվէժի մը նման...։

Գ.

Յաջորդ օրը հեղեղանման կ'անձրեւէր. անհատնում, անողոք եւ կուրացուցիչ անձրեւ մը՝ որ ամէն ինչ կ'ողողէր, ա՛յնքան կուռ անձրեւ մը՝ որ նաւուն մէկ ծայրէն միւսը չէր տեսնուեր։ Կարծես թէ ամբողջ աշխարհի ամպերը համախմբուած էին Նակազաքիի ծովախորշին վրայ, ժամադիր եղած էին դալարութեան այս մեծ ձագարին մէջ, հոն ըստ հաճոյս հոսելու համար։ Ու կ'անձրեւէ՜ր, անընդհատ կ'անձրեւէր, գրեթէ գիշերուան պէս մթնցած էր, ա՛յնքան հոծ էր անձրեւը։ Կաթկթող ջուրի քօղին մէջէն կը նշմարուէին տակաւին լերանց ստորոտը. գալով գագաթներուն՝ անոնք կորսուած, անհետացած էին այն խոշոր մթին կոյտերուն մէջ՝ որոնք կը ճնշէին մեր վրայ։ Ամպի ծուէններ, որոնք մթապատ երկնակամարէն փրթած ըլլալ կը թուէին, բարձունքի ծառերուն վերեւը կը քաշքշուէին գորշագոյն լաթի ահագին կտորներու նման, որոնք մինչեւ կը լուծուէին, հեղեղային ջուրերու կը վերածուէին։ Հո՛վ ալ կար. անոր խուլ մռունչը կը լսուէր ձորերուն մէջ։ Ծովախորշին ամբողջ մակերեսը, անձրեւէն մտրակուելով, նեղուելով ամէն կողմերէ խուժող հեղեղներէն, կ'ալեկոծէր, կը հեծէր, եւ ծայրայեղ ծփանքով մը կը յուզուէր։

Զափազանց գէջ օդ մը ընտրեր էի՝ առաջին անգամ ափը ցամաք դնելու համար...։ Հապա՛ ինչպէս երթալու էր ամուսինս գտնելու այս ջրհեղեղի միջոցին անծանօթ երկրի մը մէջ...։

Հոգս չէ. վրաս գլուխս յարդարելէ յետոյ կ'ըսեմ Իվին, — որ կը խնդայ այս օդով պտըտելու գաղափարիս վրայ.

— Սամբան (տեսակ մը նաւ) մը կանչէ՛ նաւուն քով, կ'աղաչեմ։

Այն ատեն Իվ, հովին ու անձրեւին մէջէն թեւի շարժում մը ընելով, կը կանչէ գդալի ձեւով սպիտակ փայտէ փոքր նաւակ մը, որ մեր մօտը ծովուն վրայ կ'օրօրուէր, թիավարուելով երկու դեղնամորթ պատանիներէ՝ որոնք բոլորովին մերկ էին հեղեղին տակ։

(Շարունակելի)

բանցի յառաջապահներ բնաջինջ եղած են Բինկ-Եանկի մօտ՝ ռուսական երեք հարիւր յառաջապահներու կողմէ։ Չինչինցաիի չոգենաւին հրամանատարը, որ երէկ Չէ-Ֆու ժամանեց, միեւնոյն լուրը կը հաստատէ։ Այդ լուրը, սակայն, եւ ոչ մէկ կողմէ կը հաստատուի։ Բայց Սէուլէն կը հեռագրեն թէ ռուսական հազար հինգ հարիւր հեծեալներ մինչեւ Վի-Ճու յառաջացեր են՝ Ան-Ճուի ուղղութեամբ (Բինկ-Եանկի ու Եալուի մէջտեղը)։ Անոնց երկու հարիւրը մինչեւ Ան-Ճուի գետը յառաջանալով կրակ ըրին ճափոններուն վրայ, որոնք ձախ եզերքը կը գրաւէին, բայց չպատասխանեցին։

Լոնտոն.— Ուէյ-Հայ-Ուէյէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ ճափոնները մտադիր են երեք զօրաբաժին միայն ցամաք հանել Քորէա, իրենց խարիսխ ունենալով Բինկ-Եանկը։ Գլխաւոր յարձակումը Մանչուրիոյ մէջ պիտի կատարուի։

— Կէս-պաշտօնական աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով՝ Պէրլինի ու Լոնտոնի ճափոնական նախկին դեսպան Հօքի կոմսը մօտերս Սէուլ պիտի երթայ՝ ճափոնական վարչութիւն մը հաստատելու համար։ Քորէայի նախարարութիւնը պիտի պահուի, սակայն ճափոնի խնամակալութեանը տակ։

Նիու-Զուանկ.— Լինիէվիչ զօրավարը, Քոնտրաթովիչ զօրավարին հետ, մարտ 16ին աչքէ անցուց Նիու-Զուանկ քաղաքը եւ ամրոցները. յետոյ Լիաօ-Եանկ գնաց։ Նախապէս Թայ-Ջաօ այցելած էր, նաեւ Լիաօ-Թունկի ծովածոցին եզերքներուն պաշտպանութիւնը ապահովող կէտերը։ Թէեւ ռուսական իշխանութիւնները կը յայտարարեն թէ բնաւ երկիւղ չունին թէ ճափոնները Նիու-Զուանկ՝ ցամաք ելլեն, սակայն կ'ուզեն հասկցնել որ այդ կողմերը իրենք պատրաստ են ամէն պատահականութեան դէմ։ Մարտ 17ին ժամանեցին վեց թնդանօթներ եւ հարիւր յիսուն հետազօտիչներ։ Մուքտէն գտնուող քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարները Չիներուն հետ ընդհարումի մը երկիւղ ունին։ Իրազեկ անձեր Մա զօրավարը վտանգաւոր կը նկատեն խաղաղութեան պահպանումը Ռուսիոյ եւ Չինաս միջեւ։ Նիու-Զուանկի մէջ Շանհայ-Բասանի երկաթուղիին օտար տնօրէնները կը պատմարկեն կարգ մը թղթակիցներու հրատարակած այն լուրը թէ Բաւ-Բանկ-Զէի Նիու-Զուանկի երկաթուղիին ճիւղը պիտի թողուի։ Անոր տնօրէններէն մէկը կը յայտարարէ թէ իր մտադրութիւնն է միայն խոյս տալ ճափոններու կրակէն, մինչեւ որ Նիու-Զուանկ անոնց ձեռքը անցնի։ Տէյլի-Քրոնիքլ Նիու-Զուանկէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանելով թէ քաղաքին գրեթէ բոլոր շէնքերուն վրայ ռուսական դրօշին յաջորդած է ֆրանսականը։

Լոնտոն.— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Ստանտարտի թէ ամէն ժամ պաշար բեռցած կառախումբեր կը հասնին Բորթ-Արթուր։ Երկաթուղին անվնաս կը մնայ. վնասուած չոգենաւերուն նորոգութիւնը փութով առաջ կը տարուի։

— Թիէն-Ցինէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ Խարպինէն առնուած հեռագրի մը նայելով՝ ճափոնական սպայ մը ու տասնըմէկ զինուորներ նոյն քաղաքը ժամաներ են։ Ասոնք պատերազմական առաջին գերիներն են որոնք Բեդերսպուրկ կը ղրկուին։ Ամէն օր Խարպինէն վեց կառախումբեր կ'անցնին իւրաքանչիւրը հազարական զինուորներով եւ դէպ ի հարաւ երթալով։

Բարիզ.—Բէքինէն Հավասի ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսերը արտօնութիւն ուզեր են Սին-Մին-Թինկի չինական երկաթուղիներու վարչութենէն, որպէս զի նոյն գիծը գործածեն զինուորներու եւ պաշարներու փոխադրութեանը համար։ Չինացիները պատասխաներ են թէ այդ խնդրին յարուցած դժուարութեանց հետեւանքով, պէտք է խնդիրը ներկայացնել Բէքինի կառավարութեան։ Ռուսերը նաեւ ուզեր են գիտնալ թէ օ՛րքան կարելի է չոր խոտ եւ ուրիշ պաշարներ ձեռք անցընել։ Չին-Զաւի չինացի պաշտօնատարները արգիլեցին բնիկներուն՝ պաշար վաճառել Ռուսերուն։

— Տէյլի Մէյլի Չէ-Ֆուի թղթակիցը մարտ 17 թուականով կը հեռագրէ թէ նոյն լրագրին չոգենաւը կիրակի օրը դէպ ի Քորէա ճամբայ ելած ատեն Թա-Թանկի մօտ, Չինամբօյի հարաւային կողմը 12 մղոն հեռուն, ճափոնական թնդանօթանաւ մը կեցուցեր է զայն, ծանուցանելով որ ջրանցքին մէջ ականներ դրուած են, որով վտանգաւոր է ուղեւորութեան շարունակութիւնը։ Տէյլի Մէյլի չոգենաւը հանդիպեր է բազմաթիւ փոխադրումներու՝ որոնք Չինամբօ ճափոնական զինուորներ ցամաք հաներ են։ Անցեալ շաբթու երեք հազար ճափոններ Չէմուլբօ ցամաք ելեր են։

Լոնտոն.— Թայմզ կը հրատարակէ իր վարձած չոգենաւէն մարտ 16 թուականով եւ Ուէյ-Հայ-Ուէյէն ստացած հետեւեալ հեռագիրը։

«Մարտ 15ին Բինկ-Եանկի ծովածոցը ժամանեցի եւ Չինամբօ գացի։ Նաւարկութիւնը տակաւին դժուար է, եւ բնական դժուարութիւնները կ'աւելնան սառոյցներով՝ որոնք մեծ թիւով բաց ծովին վրայ կը տատանին, յորձանքներէ քշուելով։ Նաւահանգիստը արտասովոր տեսարան մը կը պարզէր։ Հոն, ուր ամբողջ անցեալ տարւոյն մէջ 243 չոգենաւեր մտած էին, բազմաթիւ մարտանաւեր ու փոխադրանաւեր տեսայ՝ խարսխած։ Ցամաք ելլելու գործողութիւնը շատ տաժանելի էր, բայց ճափոնները իրենց հետ ունէին անհրաժեշտ բոլոր տարրերը։ Քանի մը հարիւր մեթրի վրայ առժամեայ կամրջակներ շինուեցան եւ փոխադրանաւերը անոնց մօտեցան։ Քորէայի մէջ զինուորական կացութիւնը հիմա հետեւեալն է.— Առաջին անգամ կատարուած զինուոր ցամաք հանելու գործողութենէն ետքը, փոքր արշաւախումբ մը ցամաք ելաւ Հայտ-Ճուի մօտ եւ դէպի Բինկ-Եանկ ուղղուեցաւ, ուր անոր հետեւեցան արդէն Չէմուլբօ ցամաք ելած զինուորները։ Այդ համախմբումը բաւական է իբրեւ յառաջապահ ծառայելու եւ Ռուսներուն թոյլ չտալու որ դէպի Եալուի հարաւային կողմը յառաջանան։ Ճափոնի զինուորները ցամաք ելլելու օրէն ի վեր, դիմադրեցին տարապայման դէշ օդի մը, անձրեւ, սառնամանիք եւ ձիւնի փոթորիկ իրարու յաջորդեցին անընդհատ։ Հետեւակները օրական 40 քիլոմէթր ճամբայ կտրեցին՝ իւրաքանչիւր զինուոր 45 քիլօ բեռ ունենալով։ Բաւական դժուարին գործ մըն է ատիկա։ Զինուորները մեծ մասամբ քորէական գիւղեր բնակեցան։ Վերոգրեալ յառաջապահներուն պաշտպանութեամբ աւելի բազմաթիւ զօրախումբ մը ցամաք ելլելու վրայ է զինուորական գործողութեան նպատակակէտին մօտ։ Կ'երեւայ թէ Քորէայի արեւելեան եզերքին վրայ սառոյցէ զերծ միակ նաւահանգիստն ալ ճափոնական զինուորներ ցամաք պիտի ելլեն, բայց սա լուրը տակաւին հաստատուած չէ։ Թէեւ Բինկ-Եանկի ծովածոցին մէջ սառոյցները քակուած են, սակայն հոսանքներ մղուած կը տատանին ծովին վրայ։ Հակառակ սաստիկ ցուրտին, ճափոնական զինուորները որոնք անմիջական կերպով ճամբայ պիտի չելլեն, բացօթեայ բանակած են իրենց անասուններով եւ կարգով միայն կը պառկին քորէական տուներու մէջ, որոնք թէեւ անյարմար, սակայն բաւական տաք են։ Ճափոնները կը վճարեն իրենց կատարած գնումներուն փոխարժէքը։ Մինչեւ այսօր բանակը իր պէտքերը դուրսէն առնելու հարկին մէջ չէ։ Իւրաքանչիւր զինուոր հետը կը կրէ երկու օրուան սովորական պարէն եւ երեք օրուան ալ պատերազմի պաշար»։

Բեդերսպուրկ.— Ռուսիոյ ծովային նախարարը հրամայեց գրաւման դատարաններ հաստատել Սեվաստոպոլի, Լիպաուի, Բորթ-Արթուրի եւ Վլատիվոսթոքի մէջ։

Լոնտոն.— Ճափոնական դեսպան Հայաշի կոմսը սա յայտարարութիւնը ըրաւ օրագրողի մը.— «Ցամաքային Եւրոպայի վրայ տարածուած ծիծաղաշարժ պատմութեանց մէջ կայ հատ մը որ հիմա քիչ մը ուղղութեան առարկայ կ'ըլլայ։ Ճիշդ թշնամութեանց սկսելէն առաջ, Լորտ Լանստաուն տեղեկութիւն հաղորդեր է եղեր ինծի Ռուսիոյ պատասխանին նպաստաւոր հանգամանքին վրայ եւ ես ալ իբրեւ թէ իմ կառավարութեանս հեռագրեր եմ՝ թախանձելով որ անմիջապէս պատերազմ հրատարակէ։ Միւս կողմէ միեւնոյն թուականին բուռն վիճաբանութիւն մը ունեցեր եմ Լորտ Լանստաունի հետ՝ անգլեւճափոնական դաշնագրութեան մեկնութեանը մասին։ Սովորական ատեններ այդ տեսակ զրոյցներու վրայ աւելի տեղի է չխօսիլ, բայց հիմա որ սուտեր կը վխտան ցամաքային Եւրոպայի վրայ եւ խնամով ուսումնասիրուած քաղաքականութեան մէկ մասը կը կազմեն, պէտք է միջոցներ ձեռք առնել՝ այդ պատմութիւններուն բուն իսկ ալ մէջքը հրատարակելու համար։ Բարեբաղդ պիտի ըլլայի, եթէ ծանուցանէիք թէ այդ պատմութիւնը պարզ յերիւրանք մըն է միայն»։

Բեդերսպուրկ.— Սթաքըլպէրկ ծովակալը, Վլատիվոսթոքի յածանաւակներուն նախորդ հրամանատարը, որ Բեդերսպուրկ վերադարձած է, սա յայտարարութիւնը ըրաւ Էքօ տը Բարիի թղթակցին.— «Սեպտեմբերէն ի վեր կը սպասէինք պատերազմին։ Ամէն օր այդ լուրը կը հաղորդէին մեզի Վլատիվոսթոք ժամանած անգլիական ու ֆրանսական լրագիրները։ Կը զարմանայինք թէ ինչո՞ւ համար ռուսական լրագիրները տեղեկութիւն չէին հաղորդեր ճափոնի պատերազմական պատրաստութեանց վրայ։ Նաւախումբը որ Սթարք ծովակալին նաւարմին մէկ մասը կը կազմէր, կը բաղկանար Ռոսիա, Կրոմպոյ ու Ռուրիք զրահապատ յածանաւակներէն եւ առաջին կարգի Պոկադիր յածանաւակէն։ Ջրմուղը վրայ գալով Վլատիվոսթոքի նաւահանգիստը սառոյցներէ պաշարուեցաւ։ Փետրուար 9ին Ալեքսիէվ ծովակալը հեռագրով մեզի հաղորդեց Բորթ-Արթուրի ռմբակոծման լուրը։ Արդէն հրամանատարութիւնը յանձնած էր Ռայցէնշթայն գնդապետին։ Թէեւ հիւանդ էի, սակայն ուզեցի իբրեւ ուղեւոր մնալ մարտանաւերուն մէջ եւ աջակցիլ նոր հրամանատարին։ Նաւարմինը բնաւ չռմբակոծեց Հաքոտաթէն։ Անոր նպատակն էր աւելի շրջան մը կատարել՝ բարոյական ազդեցութիւն մը գործելու համար թշնամիին վրայ։ Հրաման տրուած էր մեզի եօթը օրէ աւելի բաց ծովին մէջ չմնալ. Փետրուար 15ին վերադարձանք եւ տեսանք թէ Վլատիվոսթոքի մէջ մեծ խուճապ կը տիրէ։» Վլատիվոսթոքի վերջին ռմբակոծման համար Սթաքըլպէրկ ծովակալը յայտարարեց թէ ճափոնները ամենէն աւելի կ'ուզէին գիտնալ թէ Ռայցէնշթայնի նաւարմինը Վլատիվոսթոքի նաւահանգստին մէ՞ջ կը գտնուէր տակաւին։»

Բարիզ.— Թոքիոյի ռուս դեսպան Պառոն տը Ռոզէն, որուն Սիւէզէն անցած ըլլալը ծանուցուեցաւ, Ֆուրնալի թղթակցին հետ տեսակցելով սա յայտարարութիւնը ըրեր է.— «Փետրուար 6ին հրաւիրուեցայ ճափոնի արտաքին գործոց նախարար Պ. Քոմուրայի կողմէ, որ ծանոյց ինծի երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութեանց խզուած ըլլալը։ Պ. Քոմուրա ըսաւ նաեւ թէ ռուսական հպատակները պիտի պաշտպանուին, սակայն խորհուրդ կուտար ինծի որ մեկնիմ իմ պաշտօնեաներովս ու հիւպատոսներովս։ Հասկցայ եւ իսկոյն ճամբայ ելայ, նոյն իսկ առանց Միքատոն տեսնելու։ Շատ խօսուեցաւ դիւանագիտական վերջին ծանուցագիրներուն՝ իրենց հասցէներուն ժամանելուն թուականներուն վրայ։ Ահաւասիկ իրողութիւնը.— Իմ կառավարութեանս կողմէ Ալեքսիէվ ծովակալին ուղղուած ծանուցագիրը փետրուար 5ին ղրկուեցաւ ինծի։ Յարաբերութեանց խզման հետեւեալ օրը միայն ստացայ զայն. նաեւ Բեդերսպուրկէն եկած հեռագիրներու ծրար մը՝ զորս ճափոնները վար դրած էին։ Վարեակի հրամանատարը տեղեկութիւն չունէր յարաբերութեանց խզուած ըլլալէն, ինչպէս նաեւ Սէուլի ռուսական դեսպանատունը եւ Չէմուլբօյի հիւպատոսը։ Վար դրուեցաւ նաեւ այն հեռագիրը, որով Ալեքսիէվ ծովակալը կը ծանուցանէր Վարեակի հրամանատարին որ Բորթ-Արթուր երթայ։ Իմ կարծիքովս, ճափոնի կառավարութիւնը չկրցաւ դիմադրել պատերազմասէր կուսակցութեան։ Ճափոնի ներքին մասերուն գլխաւոր ժողովուրդը բնաւ պատերազմ չէր ուզեր։»

Բեդերսպուրկ.— Բորթ-Արթուրի բերդին առժամեայ հրամանատար Շթէօսէլ զօրավարը նոյն քաղաքին մէջ յայտարարութիւն մը հրատարակեց՝ ծանուցանելով թէ ո՛վ որ փողոցին մէջ գինով տեսնուի, պիտի բանտարկուի եւ բերդին աշխատութեանց պիտի ծառայէ։

— Նովոսթի կը հրատարակէ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ բացատրութիւնը՝ հաստատող այն տեղեկութիւնը թէ Ռուսիա միշտ Քորէան կը նկատէ իբրեւ չէզոք պետութիւն մը որ ճափոնի ճնշման տակ կը գործէ՝ զրկուած իր ազատ կամքէն, որով Ռուսիա չի կրնար ընդունիլ Քորէայի կողմէ ճափոնի ի նպաստ կնքուած որ եւ է դաշնագրութիւն. նաեւ կարեւորութիւն չտալ այն պարագային, որով ջնջուած են Քորէայի կառավարութեան կողմէ Ռուսիոյ տրուած արտօնութիւնները։ Այն պարագային երբ Ռուսերը տեսնեն թէ Քորէացի սպաներ իրենց զինուորներուն կ'առաջնորդեն Ռուսերուն դէմ, Ռուսերը զանոնք պիտի նկատեն իբրեւ այն տեսակ անձեր որոնք ճափոնցի սպաներու բուռն ճնշման տակ կը գործեն, նոյն իսկ հակառակ Քորէայի կառավարութեան. նաեւ Ռուսերը երբ զանոնք [illegible]՝ պարզ ձերբակալութիւն մը կատարած պիտի ըլլան, եւ ոչ թէ մարտնչիլ պատերազմիկ պետութեան մը դէմ։

Թիէն-Ցին.— Բորթ-Արթուր սառոյցներէ զերծ պիտի ըլլայ մարտ 25 կամ 30ին։ Շոգենաւեր վարձուեցան գարնան արշաւանքներուն համար։ Սխալ են այն լուրերը թէ քիչ ատենէն յարձակում մը պիտի կատարուի Նիու-Զուանկի դէմ։ Միանգամայն սխալ է այն լուրը թէ Ռուսերը կ'աշխատին ականներ զետեղելու։ Գործերը իրենց սովորական ընթացքին կը հետեւին։ Քաղաքային վարչութիւնը ամէն ջանք կ'ընէ՝ զարգացնելու վաճառականութեան շահերը, թէ՛ Չինացիներուն եւ թէ օտարականներուն ի նպաստ։ Ամերիկացիները կը պնդեն որ մարտանաւ մը կենայ Թիէն-Ցինի առջեւ։ Անգլիացիներն ալ միեւնոյն պահանջումը կ'ընեն։ Անկարգութեան նշան մը չկայ Թիէն-Ցինի մէջ։ Ճափոնական զինուորները Քորէայի մէջ ցամաք կ'ելլեն՝ Թագցայի գլխաւոր ճամբան կտրելու։

Պրիւսէլ.— Անվէրսի մէջ կ'ըսուի թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը անգլիական քսան չոգենաւեր վարձեր է՝ ածուխ, ռազմական իրեղէն եւ երկաթուղիի կողմած տանելու Բորթ-Արթուր։ Այդ չոգենաւերը պիտի բեռնաւորուին Անվէրսի, Համպուրկի ու Քարտիֆի առջեւ։ Իւրաքանչիւր չոգենաւի ապահովութեան գինն է 1,250,000 ֆր., որուն հարիւրին երեսունը բեռներուն համար։ Առաջին չոգենաւը մարտի վերջերը ճամբայ պիտի ելլէ Համպուրկէն, միւսներն ալ քիչ օրէն անոր պիտի հետեւին, որպէս զի կարենան մայիսին հասնիլ չինական ջուրերը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ, 21 մարտ.— Բորթ-Արթուրի ու Վլատիվոսթոքի նաւարմինները միացան։

ԲԱՐԻԶ.—Սխալ է այն լուրը թէ ճափոնները Մանչուրիա մտած ըլլան։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Նովոսթի գոհունակութիւն կը յայտնէ Անգլիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ գոյացած մերձեցման համար։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Լուպէի Իտալիա այցելելու պահուն Ֆրանսայի ու Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարները համաձայնութիւն մը պիտի կնքեն եւ ստորագրեն։

ԲԱՐԻԶ, 21 մարտ.—Մայրագոյն Արեւելքէն զինուորական ո եւ է նոր գործողութեան լուր չկայ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Բեդերսպուրկի զինուորական ատեանին յանձնուեցաւ քննել Բորթ-Արթուրի աղէտին պատասխանատուութիւնները։

—Կը ծանուցուի թէ յառաջապահներու մէկ քանի կռիւներ եղած են Եալուի գետին կողմերը։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի կարտինալները շնորհակալութիւն յայտնեցին Պիոս Ժ. Պապին, կրօնական միաբանութիւններու ի նպաստ խօսելուն համար։

ՀՌՈՄ.—Վիլհէլմ կայսրը մարտ 26ին Նափոլի պիտի գտնուի եւ Իտալիոյ թագաւորը հոն պիտի երթայ՝ զինքը ողջունելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Քէյփթաունէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Բրեթորիայի մօտը կարգ մը զօրքեր անհնազանդ գտնուելով սպաները կրակ ըրեր եւ քառասուն հոգիի չափ վիրաւորեր են անոնցմէ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Դաշնադրութիւնը.— Բանակցութիւնները եւ անոնց առարկաները.— Վերջնական բան մը չկայ.— Փոխադարձ զիջումներ։

Լոնտոն, 18 մարտ.— Քանի մը օրէ ի վեր թէ՛ Լոնտոնի եւ թէ Բարիզի մէջ ամէն տեսակ զրոյցներ կան, որոնց նայելով Ֆրանսա եւ Անգլիա խիստ կարեւոր բանակցութիւններ կը կատարեն։ Ըսուեցաւ թէ պաշտպանողական դաշնակցութիւն մը պիտի կազմուի, ռուսեւճափոնական պատերազմը սահմանափակելու նպատակով համաձայնութիւն մը եւ վերջապէս դաշնագրութիւն մը որ գրիչի մէկ հարուածով պիտի կարգադրէ երկու երկիրներուն միջեւ վէճի առարկայ եղած բոլոր խնդիրները։ Ճշմարտութիւնը այն է թէ խիստ մօտերս կարգադրութիւն մը պիտի ըլլայ կարգ մը խնդիրներու մասին որոնք շատոնց օրակարգի վրայ կը գտնուէին, բայց ոչ թէ այն տեսակ պայմանագրութիւն մը՝ որ պարունակէ երկու երկիրներու միջեւ վէճի առարկայ եղած բոլոր խնդիրները, ինչպէս կ'ըսեն զրոյցները։ Այդ մասին բանակցութիւնները Բարիզի մէջ կը կատարուին եւ ոչ թէ Լոնտոնի մէջ. տակաւին ո՛չ բան մը որոշուած եւ ոչ ալ բան մը ստորագրուած է։ Քննուած ամենէն կարեւոր խնդիրն է այն որ կը վերաբերի ֆրանսական իրաւունքներուն անգլիական Թէռ-Նէօվի մէջ ձկնորսութեան վայրի ֆրանսական շահերուն։ 1713ին եւ յետոյ 1783ի պայմանագրութիւններով Թէռ-Նէօվի ծովեզերքին այդ մասը միայն ֆրանսացի ձկնորսներուն վերապահուած է եւ ուրիշ ազգերը իրաւունք մը չունէին հոն։ ԺԸ. դարուն ընթացքին այդ կղզին շատ բնակիչ չունէր, որով Ֆրանսայի այդ իրաւունքէն ոչ ոք կը վնասուէր, բայց անկէ ի վեր բնակիչներուն թիւը շատցաւ եւ Թէռ-Նէօվ անգլիական գաղթավայր մը եղաւ՝ ինքնօրէն եւ իրեն յատուկ խորհրդարանով մը, որով կացութիւնը բոլորովին փոխուեցաւ։ Ֆրանսայի իրաւունքը հիմա անհանգստութիւն կը պատճառէ կղզիին բնակիչներուն։ Ասոնք քանի անգամ խնդրեցին բրիտանական կառավարութենէն համաձայնիլ Ֆրանսայի կառավարութեան հետ եւ փոխարինութիւնով մը ազատել Թէռ-Նէօվի այդ մասը։ Մնաց որ, կղզիին բնակիչները որոնք ֆրանսական կառավարութենէն արտօնութիւն ուզած էին տեղեր շինելու ֆրանսական արտօնութեան շրջանակին մէջ, մեծապէս կը վնասէին ֆրանսացի ձկնորսներուն։ Այդ պարագան պատահեցաւ, երբ խայծերու վաճառումը մերժուեցաւ։ Հաւանօրէն մօտերս ստորագրուելիք պայմանագրութեամբ Ֆրանսա պիտի արտօնէ ամէն ազգի ձկնորսները՝ հաստատուիլ իր արտօնութեան սահմանին մէջ եւ հոն իրենց արհեստը ի գործ դնել։ Թէռ-Նէօվի ձկնորսները ուրեմն պիտի օգտուին այդ պարագայէն եւ խնդիրը այդ կերպով պիտի կարգադրուի։ Ասոր փոխարէն՝ Ֆրանսա Ափրիկէի մէջ, Նիժէրի եւ Չատ լճին մէջտեղը, անգլիական հողերէ մասեր պիտի ստանայ, մանաւանդ Զինտէրը, որով ֆրանսական զինուորական փոխադրախումբերը պիտի կրնան Նիժէրէն մինչեւ Չատ լիճը երթալ։ Մինչեւ հիմա այդ ուղեւորութիւնը կը կատարուի մեծ դժուարութիւններով, վասն զի անապատէն անցնիլ հարկ է, ուր բնաւ ջուր չկայ. [illegible] տարւոյն մէջ մէկ ամիս միայն կարելի է կատարել այդ ուղեւորութիւնը։ Ափրիկէի մէջ ֆրանսական ստացուածքներու սահմանագլուխը դէպ ի հարաւ պիտի երկարի, [illegible] երկիրներէ, որով ֆրանսական զանազան ստացուածքներու միջեւ հաղորդակցութիւնը աւելի պիտի դիւրանայ, ո՛չ միայն առեւտրական, այլ նոյն իսկ զինուորական տեսակէտով։ Անգլիա նաեւ դրամական հատուցում մը պիտի ընէ Ֆրանսայի։ Միայն այդ խնդիրն է որ հիմա պիտի կարգադրուի պայմանագրութեամբ մը։ Վերոգրեալ պարագաներէն կ'երեւայ թէ Անգլիա ու Ֆրանսա բնաւ մտադիր չեն այն տեսակ պայմանագրութիւն մը կնքել որ վերջնականապէս կարգադրէ իրենց միջեւ վէճի առարկայ եղած խնդիրները, օրինակի համար Նոր-Հէպրիտեաններու, Զանզիպարի եւայլն։ Ուրիշ քաղաքական կարեւոր խնդիրներ ալ նոյն իսկ նկատողութեան չեն առնուած։ Այսուհանդերձ այդ սահմանափակ բանակցութեանց սկզբնաւորութիւնը եւ երկու կառավարութեանց բարեացակամութիւնը փոխադարձ բաղձանք մը առաջ կը բերեն բարեկամաբար եւ [illegible] կատարել կարգադրութիւնը այն տեսակ խնդիրներու որոնք իրենց փոխադարձ շահերուն կը վերաբերին։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ. ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Վիլհէլմ կայսեր եղած ընդունելութիւնը.—Պատուանշաններ.—Երկու վեհապետներուն տեսակցութիւնները.— Մեկնում։

Պէրլին, 17 մարտ.— Հակառակ նախապէս ծանուցուածին, Վիլհէլմ կայսրը ցամաք չելաւ երէկ։ Առաւօտեան ժամը տասնին Ալֆոնս թագաւորին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ սպանիական թնդանօթանաւի մը մէջ։ Երկու վեհապետները ծովային պտոյտ մը կատարեցին Վիկոյի շրջակայքը։ Յետոյ, կայսրն ու թագաւորը նոր տեսակցութիւն մը ունեցան Ֆրիտրիխ-Քարլի մէջ։ Վիլհէլմ Բ. ծովակալի տարազ հագած՝ ընդունեց Ալֆոնս թագաւորը։ Յետոյ Սեւ Արծուի խաչը տուաւ Բէյալօ, Փիրալեա եւ Վասքօ-Նունեզ նաւերու հրամանատարներուն։ Կայսրը, հանդիսաւորապէս, այս պատուանշանները յանձնեց հրամանատարներուն, որոնք յետոյ մասնակցեցան Փիրալեայի կամրջակին վրայ տրուած մտերմական սեղանի մը։ Կէս օրէն յետոյ, ժամը չորսին, Վիլհէլմ կայսրը մեկնեցաւ Քեօնիկ-Ալպէրթ չոգենաւով եւ ուղեկցութեամբ Ֆրիտրիխ-Քարլի, Փիրալեա, որուն մէջ կը գտնուէր Ալֆոնս թագաւորը, մինչեւ սպանիական ջուրերուն ծայրը ընկերացաւ։ Վեհապետականներու երկու տեսակցութեանց մասին զանազան կարծիքներ կը յայտնուին։ Սպանիոյ նախարարները շատ վերապահեալ դիրք մը բռնած են եւ Վիլհէլմ կայսեր ուղեւորութիւնը լոկ քաղաքավարական նպատակէ թելադրուած կը համարին։ Միւս կողմէ, կ'ըսուի թէ Վիլհէլմ կայսեր հետեւորդ գերման բարձր անձնաւորութիւն մը սա յայտարարութիւնը ըրեր է Ալֆոնս թագաւորին վրայ խօսած ատեն. «Շատ համակրելի է։ Սրտիս մէջ կը տանիմ անոր յիշատակը։» Միեւնոյն անձնաւորութիւնը պատասխանելով իրեն եղած հարցումի մը թէ Վիլհէլմ կայսեր ուղեւորութիւնը քաղաքական նպատակ մը ունէ՞ր, ըսեր է. «Ո՛վ գիտէ։»

ԱՆԳԼԻԱ

Քեմպրիճի դուքսին մահը.—Կիներու քուէարկութեան իրաւունքը.—Երեսփոխանական ընտրութիւններ։

Լոնտոն, 18 մարտ.—Քեմպրիճի դուքսին մահը սուգի մէջ կը դնէ Անգլիոյ արքունիքը եւ վեհապետական գերդաստանները։ Անգլիոյ արքունիքը վեց շաբաթ սուգ պիտի բռնէ։ Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի երեքշաբթի (այսօր) Ուեսթմինսթըրի աբբայարանին մէջ։ Կը կարծուի թէ դուքսը պիտի թաղուի Քէնսալ Կրինի մէջ, իր կնոջ՝ Ֆիցճորճի գերեզմանին քով, որ 1890ին մեռած է։ Քեմպրիճի դուքսը երեք որդի կը ձգէ, որոնցմէ երկուքը գնդապետ են անգլիական բանակին մէջ, իսկ երրորդը՝ գեր ծովակալ։

—Իսթ-Տորսէթի ազատական երեսփոխանը, որ 820 ձայնի մեծամասնութեամբ ընտրուած է, պահպանողականի մը տեղ կ'անցնի։ Այս վերջինը 1891ին ընտրուած էր 347 ձայնի առաւելութեամբ ու 1900ին՝ 95 ձայնի մեծամասնութեամբ։

— Երեսփ. Ժողովը, 68ի դէմ 182 ձայնով ընդունեց որոշում մը, ի նպաստ կիներու քուէարկութեան իրաւունքին, երեսփոխանական ընտրութեանց մէջ։

— Ազատական ընտրելի Պ. Հարքորթ առանց մրցակցի երեսփոխան ընտրուեցաւ Ռոսսէնթալի ընտրական շրջանէն, Սըր Ուիլիէմ Մաթըրի տեղ։ Պ. Հարքորթ որդին է նախկին ելմտական նախարար Սըր Ուիլիէմ Հարքորթի։

ԻՏԱԼԻԱ

Աոսթայի դուքսին արկածը.— Ձիէն անկում.— կոտրած սրունքը։

Հռոմ, 18 մարտ.— Երէկ իրիկուն, երբ թագաւորը ու թագուհին կը ճաշէին պալատին մէջ, հեռագիր մը հասաւ, որ Աոսթէի դուքսին արկած մը պատահած ըլլալը կը ծանուցանէր։ Դուքսը, Թուրինոյի Ջիսթէրնա պալատէն դուրս կ'ելլէր, ձիով պտոյտ մը կատարելու համար իր թիկնապահին՝ Տուրինի [illegible] հետ։ Սէն-Բօլի դուռնէն դուրս, ձին յանկարծ խրտչեցաւ թրամուէյի մը անցած ատեն եւ դուքսը գետին նետեց։ Դուքսը չկրցաւ ոտքի ելլել։ Քանի մը անցորդ եւ Տուրինի հարիւրապետը երկաթուղիի պահորդի մը տնակը փոխադրեցին դուքսը, սպասելով բժիշկին այցելութեան։ Հակառակ զգացած ցաւին, որ առաջ կուգար ծունկին վրայ ստացած ծանր վէրքէն, դուքսը կը ջանար ժպտիլ, եւ ներկաները ապահովել իր առողջական վիճակին վրայ։ Վերջապէս հասաւ Կօլլինօ անուն բժիշկը։ Առաջին դարմանումէն մը յետոյ, դուքսը փոխադրուեցաւ իր պալատը. հոն եղաւ կտրել վիրաւորուած սրունքին կապը եւ այն ատեն տեսնուեցաւ որ սրունքը կոտրած էր։ Դուքսին ոտքը մասնաւոր գործիքի մը մէջ պիտի մնայ առնուազն քառասուն օր չափ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Բանավէճ մը.— Ընկերվարականներուն ջղեր.— Ալիս յիշլանութիւն։

Պէրլին, 17 մարտ.— Խորհրդարանին մէջ, երէկ, պատերազմական նախարարին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած պահուն բանավէճ մը ծագեցաւ պահպանողական երեսփոխան Պ. Բօլիի եւ ընկերվարականներուն միջեւ։ Պ. Բօլի կը մեղադրէր այս վերջինները, աշխատաւորներու դրամներովը ապրելնուն համար։ Մեծ աղմուկով ընդունուեցաւ այս յարձակումը։ Ընկերվարականները գոչեցին. «Դուք անպատուական մը, լիրբ մըն էք։»

«ԱՐԵՒԵԼ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (39)

ԲԻԵՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Դ.

ԳԱՐՆԱՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

— Կը տեսնէք որ հաւանական կարգ մը մեծ դէպքերու պէտք է պատրաստուիմ, Տիկին Ռէնկօ. ձեզի պէս ես ալ կը յուսամ թէ բոլոր պարտքերը վճարուելէ յետոյ քիչ մը բան պիտի մնայ։ Բայց պէտք է դէշ կողմը տեսնել ամէնէն առաջ։ Ենթադրելով իսկ թէ բան մը չմնայ, հօրաքրոջս կտակած փոքր ռանթը անկորուստ պիտի մնայ։

— Այդ երկու հազար չորս հարիւր ֆրանքով կը յուսա՞ս ապրիլ Բարիզի մէջ, հարցուց տիկին Ռէնկօ։

— Ինչո՞ւ չէ, ինծի այնպէս կը թուի որ այդ գումարը օ՛րքան ալ փոքր ըլլայ, կրնայ երկու կիներու օրապահիկին բաւել։

— Ո՛չ, խեղճ օրիորդ. Բայց թշուառ կեանք մը պիտի ըլլայ ատիկա։ Մանաւանդ թշուառութիւնը աւելի ծանր պիտի գայ ձեզի, որ վարժուած էք ճոխ կեանք մը անցընելու։ Ինչպէս կրնաք հանգիստ կեանք մը ապահովել ձեր մօր եւ այն [illegible] կնոջ մը անհրաժեշտ փոքր պէտքերը հոգալ։ Իմ կարծիքովս՝ լաւագոյն է հոս մնալնիդ եւ այս կողմերը բնակիլ։ Ամսական երկու հարիւր ֆրանքով պիտի կրնաք բաւական լաւ տուն մը հոգալ։

— Այս կողմերը մի, ըսաւ Իվօն հառաչելով, մինչ աւելի ծանր արցունքներ կ'իյնային աչքերէն։

Բացարձակ կերպով գործնական այս խորհուրդը տուած ըլլալու համար, պառաւ Բարիզուհին պէտք է թելադրուած ըլլար իր պատուական սրտէն։ Տիկին Ռէնկօ նկատի չէր առած այն երկիւղած փափկանկատութիւնները եւ դիւրազգածութիւնը, ուրկէ կը ստանային նրբացած զգացողութեան տէր անձեր։

Տիկին Ռէնկօ ի լուր Իվօնի հառաչին, ըմբռնեց խորութիւնը այդ անձկալի հոգիին մէջ բացուած վէրքին։

Երկրին մէջ բնակելու խորհուրդը տուած էր պառաւ Բարիզուհին։ Անտարակոյս տրուած խորհուրդը շատ բանաւոր էր։ Բացի պատուական Պրէթոններէն, իրենց բնակավայրը, ուրիշ ո՛չ մէկ տեղ կրնային գտնել նոյն համակիր ընդունելութիւնը, հանգստաւէտ տունը եւ աժան ապրուստը։ Հարստութեան մը պէտք չկար, կեանքի ամէնօրեայ անհրաժեշտ պէտքերը հոգալու համար, առանց ենթարկուելու անողոք զրկումներու, որոնց դառն կ'ըլլան քաղաքներու եւ մասնաւորաբար Բարիզի բնակիչները։

Բայց ի՜նչ բարոյական չարչարանքներով պիտի պաշարուէին։

Ու ասոնց մէջէն ամէնէն անողոքը, ամենէն դառնը նոյն ինքն այդ բնակութիւնը չէ՞ պիտի ըլլար միեւնոյն վայրին մէջ, ուր աւելի բարեկեցիկ կեանք մը վարած, մինչ աչքերնուն առջեւ պիտի ցցուէր լաւագոյն ժամանակամիջոցի մը դժնդակ յիշատակը, անկումի մը բոլոր նուաստացումներովը շրջապատուած։

Այդպիսի տանջանք մը չէ՞ պիտի նմանէր այն տանջանքին, զոր մարդ կ'ունենայ՝ երբ իր սիրած մէկուն դիակին շղթայուած զինքը, ամէն օր, ամէն ժամ հանդիպակաց գտնուելով մահուան գործած աւերին ու քայքայումին։

Այս ամէն մտածումները թեւածեցին Իվօնի մտքին մէջ, ու իրերայաջորդ պատկերներու շարքի մը պէս ցոյց տուին կացութեան բովանդակ արհաւիրքը։

— Ո՛չ, անկարելի է այդ բանը, ըսաւ Իվօն, աւելի ինքզինքին քան թէ տիկին Ռէնկոյի պատասխանելով։ Լաւագոյն պիտի ըլլայ Բարիզ երթալը։

— Բարի՞զ, ինչո՞ւ Բարիզ եւ ոչ այլուր, հարցուց տիկին Ռէնկօ։

— Որովհետեւ Բարիզի մէջ միայն կարելի է աշխատիլ, եւ ես կ'ուզեմ աշխատիլ, պատասխանեց մանկամարդ աղջիկը։

— Աշխատի՞լ մի. բայց ինչի՞։

Այս հարցումը, այնքան միամիտ, այնքան պարզ. կարմրութիւն մը առաջ բերաւ Իվօնի այտերուն վրայ։ Անիկա շատ լաւ կ'արտայայտէր պառաւ խոհարարուհւոյն ունեցած անվստահութիւնը նորատի աղջկան կատարելիք աշխատութեան նկատմամբ։

— Կը հարցնէք թէ ի՛նչ աշխատութիւն պիտի ընտրեմ, մրմնջեց Իվօն վհատած. Բայց ինչ որ ալ ըլլայ։ Մնաց որ, արհեստի մը տեղեակ չե՛մ միթէ։

Ու իր խօսակիցներուն պարզեց թէ ինք խնամքով եւ անթերի կրթութիւն մը առած էր։ Նախ վանքին մէջ, յետոյ մասնաւոր դասերու միջոցաւ, խնամքով ուսած էր քանդակագործութիւնը եւ շատ մզում տուած անոր։ Միթէ չէ՞ պիտի կրնար օգտուիլ իր ձեռք բերած այդ տաղանդէն։

Պառաւ խոհարարուհին, թէեւ բարի կին, բայց սահմանափակ գաղափարներ ունէր, որոնք կ'առաջնորդուէին ամէնուն կողմէ ընդունուած կարծիքներէ եւ տարածուած նախապաշարումներէ։ Այսպէս շատ քիչ տեղ կը ձգէին իր զգացումներուն, որոնք այնքան անձուկ էին ինքնին։

Իրեն համար ինչ որ ձեռական աշխատութիւն կամ առեւտուր չէր, աշխատութիւն չէր համարուեր։ Հազիւ կ'ընդունէր որ գիւղացիին զբաղումը աշխատութիւն եղած ըլլար։ Մնացեալը արուեստ էր։

(Շարունակելի)

Պ. Սինկէր աղօրմելի վըպարտութիւն կրած ըլլալուն համար Պ. Բոլիի յաղթանակը, ի կարգ հրաւիրուեցաւ։ Պ. Բոլի չարտնանկելով իր խօսքը ըսաւ թէ Շթէյթինի երեսփոխան Պ. Հէրպէրթ շաբաթը 200 մարք կըստանայ գործաւորներէն։ Պ. Հէրպէրթ պատասխանեց թէ առաջնակարգ տխմար մը միայն կրնայ այդպիսի ենթադրութիւն մը ընել եւ թէ կարելի չէ լրջօրէն վիճաբանիլ տխմար զրոյցներ առաջ բերող մէկու մը հետ։

—Ինչպէս կը յիշուի, Տօն Քարլոսի դուստր Ալիս իշխանուհին, քանի մը ամիս առաջ, խոյս տուած էր իր ամուսնոյն՝ Շէօնպէրկ-Վալտէնպուրկ իշխանին քովէն, անոր գէշ վարմունքին պատճառաւ։ Նաեւ կը յիշուի թէ իշխանը ամբաստանած էր իր կինը, ըսելով թէ կառապանին հետ յարաբերութիւն ունի ան, բայց ամուսինը կրցաւ ամուսնալուծման վճիռ մը ձեռք բերել, ընտանեկան յարկէն փախած նկատելով զայն։ Այնուհետեւ իշխանուհին փափաք յայտնեց Մանչուրիա երթալ իբր հիւանդապահուհի, ուր իր եղբայրը կը ծառայէ ռուսական բանակին մէջ։ Հիմա ալ դատ բացուած է իշխանուհիին դէմ, ամբաստանութեամբ թէ իր չորս տարու զաւակը խառնցիի մը հետ ունեցած յարաբերութիւններէն ծնած է, հետեւաբար անիկա իրաւունք չունի ժառանգելու չափահաս եղած ատեն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Երկու աւազակապետներու դատապարտութիւնը.— Անլուր լրբութիւն.

Չիքակօ, 17 մարտ.— Դատարանը մահուան դատապարտեց երկու երիտասարդ աւազակապետներ, Նիէտերմայէր ու Մարքս, որոնք երկար ատեն սպանութիւններ գործած էին։ Ատենին առաջինը պարծեցաւ թէ մինակ ինք քսանըերեք հոգի սպաննած է։ Երկու ոճրագործները իրենց կատարած գործին վրայ կը յախուռային եւ կը ջանային իրարմէ աւելի ցոյց տալ սպանութեանց թիւը։ Նոյն իսկ Նիէտերմայէր անլուր լրբութեամբ մը յայտարարեց թէ Մարքս պէտք եղած կերպով չէր աշխատեր։»

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Միրիմիրանի աստիճան տրուեցաւ Եգիպտոսի մէջ հրատարակուող Էլ-Լիվա լրագրին արտօնատէր Մուսթաֆա Քեամիլ պէյի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ ոստիկանութեան նախարարութեան վարչական յանձնաժողովին քարտուղարներէն Հաֆըզ Պիւրհանէտտին էֆ.ի։ Սանիէի աստիճան՝ արեւելեան երկաթուղիներու վարչութեան դատական գործերու տեսուչ Նաքշալ էֆ.ի եւ քոնթրոլի պաշտօնեաներէն Բիրքար էֆ.ի։

— Մուսուլի նահանգին Պալեան գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միխալըճըքի նախորդ գայմագամ Մուսթաֆա փաշա։

— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Այտընի նահանգին արտաքին յարաբերութեանց տեսուչ Մաճիտ պէյի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Պէյրութի Յունաց մետրոպոլիտ Տ. Գէրմանոսի եւ արեւելեան երկաթուղիներու տնօրէնի օգնական Պ. Միւլլէրի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 76,692,193 ղրշ.ի։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.— Մէքքէի Էմիրը եւ Հիճազի կուսակալը մարտ 7 թուականով հեռագրած են ներքին գործոց նախարարութեան թէ աշխարհի զանազան կողմերէն այս տարի Ճիտտէ ժամանած ուխտաւորներուն թիւն է եօթանասունը չորս հազար։ Ասոնք ամենայն հանգստութեամբ իրենց ուխտը կատարած են, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին համար։ Հիմա քաջառողջ վիճակի մէջ իրենց տեղերը կը դառնան։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Երէկ տեղի ունեցաւ իրաւագիտական վարժարանին անցեալ եւ նախորդ տարուան շրջանաւարտներէն առաջին ու երկրորդ հանդիսացող չորս հոգիի շնորհուած կրթական ոսկի ու արծաթ շքադրամներուն յանձման արարողութիւնը՝ կրթական նախարար Հաշիմ փաշայի նախագահութեամբ։ Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Ճէվատ պէյ որ այդ շքադրամները բերած էր, Վեհ. Սուլթանին կայս. բարեւները հաղորդեց վարժարանին վարչութեան, ուսուցիչներուն եւ ուսանողներուն։ Յետոյ վարժարանին Տնօրէն Քեազիմ պէյ բանախօսութիւն մը արտասանելով թուեց, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, այդ վարժարանին ունեցած մեծ եւ օգտակար արդիւնքները, ըսելով որ մինչեւ հիմա 883 շրջանաւարտներ ընծայած է իրաւագիտական վարժարանը եւ թէ հիմա ուսանողներու թիւը եօթը հարիւրի մօտ է։ Քեազիմ պէյ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին համար։ Յետոյ կատարուեցաւ շքադրամներուն բաշխումը։ Անցեալ տարուան շրջանաւարտներէն Պոլսոյ օտար ապրանքներու մաքսատան պաշտօնեայ Ատիլ պէյ որ առաջին հանդիսացած է, ստացաւ կրթական ոսկի շքադրամը, իսկ Բ. Դրան Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Ճէմիլ պէյ՝ երկրորդը։ Նախորդ տարուան շրջանաւարտներէն առաջին հանդիսացած է Եէնի Վալըտէի գաւառակին պատժական դատարանին նախագահ Խալիլ Ճէմալէտտին էֆ. որ թէեւ այս միջոցիս Կ. Պոլիս կը գտնուի, սակայն հիւանդ ըլլալով բացակայ էր։ Երկրորդը շահած է Ջէքի էֆ. որ Իւնիտ կը գտնուի։ Այդ շքադրամները վարժարանին Տնօրէնին յանձնուեցան, անոնց ղրկելու համար։ Նախորդ տարուան շրջանաւարտներուն թիւը ութսունէն աւելի է եւ անցեալ տարուաններուն ալ վաթսունէ աւելի. Ատենագրական Համիտիէ վարժարանին շրջանաւարտներէն առաջին հանդիսացող Օսման Նուրի էֆ.ի ալ կրթական ոսկի շքադրամ մը տրուեցաւ։ Բանախօսութիւններ արտասանեցին կրթական նախարար Հաշիմ փաշա եւ իրաւագիտական վարժարանէն առաջին հանդիսացող Ատիլ պէյ, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին համար։ Վարժարանին ուսանողները երախտագիտական աղերս մը մատուցին յատս կայս. Գահոյից։ Անցեալ տարուան շրջանաւարտներուն մէջ կան երեք յոյն ու մէկ հրեայ։ Նախորդ տարուանին մէջ՝ մէկ հայ՝ Մկրտիչ էֆ., մէկ յոյն եւ մէկ հրեայ։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ վարժարանին մէջ ալ երէկ կատարուեցաւ կրթական շքադրամներուն յանձման արարողութիւնը։ Նախորդ տարիէն ճարտարապետներու դասարանէն Միլթիատիս էֆ., արձանագործներու դասարանէն Մէսրուբ էֆ., փորագրիչներու դասարանէն Խալիտ էֆ. ճարտարապետութեան դասարանէն Հիքմէթ պէյ եւ անցեալ տարուան նկարիչներու դասարանէն Իսմէլ պէյ եւ փորագրիչներուն դասարանէն Իսմայիլ ու Ճէմալ էֆ.ներ ստացան կրթական ոսկի ու արծաթ շքադրամները։ Վարժարանին Տնօրէն Համտի պէյ հիւանդութեան պատճառով բացակայ ըլլալով, անոր տեղ օգնականը՝ Խալիլ պէյ, եւ շրջանաւարտներէն Եվգաֆի նախարարութեան ճարտարապետ Հիքմէթ պէյ եւ յետոյ կրթական նախարար Հաշիմ փաշա բանախօսութիւններ արտասանեցին եւ բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ԱՌՋԻ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ առջի գիշերը Պոյաճիքէօյի մէջ պատահած հրդեհին ատեն արտաքին գործոց նախարարութեան հաշուակալ Ֆէհմի պէյի կինը՝ Րէֆէթ հանըմ չկրնալով ազատիլ, այրած է, բարեհաճեցաւ սենեկապետ Րաղըպ փաշան ղրկել անոր մօտ եւ Իր կայս. բարեւները հաղորդել տալ։ Ֆէհմի պէյ, Րաղըպ փաշայի միջոցաւ Կայս. Պալատ հրաւիրուեցաւ։ Ն. Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ սենեկապետներու միջոցաւ մխիթարական խօսքերով Իր ցաւակցութիւնները հաղորդել տալ Ֆէհմի պէյի որ իր երախտագիտութիւնը մատոյց բարեմաղթութիւններ ընելով։

— Այդ հրդեհին ատեն Րէֆէթ հանըմէն զատ այրած է նաեւ Ֆէրիտէ անուն սպասուհի մը՝ տասներեք տարեկան։ Րէֆէթ հանըմ, երբ կրակը տան ամէն կողմերը տարածուած էր, յաջողեր է բոլոր տնեցիները դուրս հանել, բայց ինք տեսնելով որ գլուխը ծածկած չէ, վերադարձեր է ծածկոց մը առնելու եւ այլեւս չէ վերադարձեր։ Դրան առջեւ գտնուող միւս կիները կարծեր են թէ Րէֆէթ հանըմ ուրիշ կողմէ մը դուրս ելած է։ Սպասուհին՝ Ֆէրիտէ պնդեր է անպատճառ գտնել հանըմը եւ բոցերուն մէջ նետուեր է։ Մինչեւ առտու խուզարկութիւն կատարուելէ ետքը գտնուեր են Րէֆէթ հանըմի ու Ֆէրիտէի դիակները՝ քովէ քով, սանդուխին վարի կողմը։ Երկու դիակները երէկ գիշեր մինչեւ ժամ 3 այրած տան պարտէզը դրուած էին, բայց յետոյ Կայս. Պալատէն եկած պաշտօնեաները մօտը գտնուած տուն մը փոխադրել տուին դիակները եւ հոն մինչեւ առտու կրօնական ընթերցումներ կատարուեցան։ Յուղարկաւորութիւնը այսօր կատարուեցաւ։ Ծախքը վճարուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն։

— Հրդեհը սա պարագաներուն մէջ առաջ եկած է.— Սպասուհին վարի յարկի սենեակի մը մէջ քարիւղի լամպարները մաքրելով մէկ հատը կը վառէ, բայց ատիկա դիպուածով գետինը կ՚իյնայ եւ միւս լամպարներն ալ կը բռնկին, ուրկէ առաջ կ՚ուգայ հրդեհը։

— Վնասուող ապահովագրական ընկերութիւններն են, Լա Պոլօնէզ՝ 1,200 ոսկի, Օսմանեան՝ 200 եւ Իւնիոն տը Բարի՝ 200։

ՀԷՍԻ ՄԷԾ ԴՈՒՔՍԸ, եղբայր Ռուսիոյ կայսրուհիին, քանի մը օրէն Կ. Պոլիս պիտի գայ։ 1868 նոյեմ. 25ին ծնած է Տարմշտատի մէջ։ Մեծ դուքսը Լուի Դ.ի ու Ալիս իշխանուհիին զաւակն է։ 1878ին Հէսի մեծ դքսութեան գահը բարձրացած եւ 1894 ապրիլ 19ին ամուսնացած է Սաքս-Քօպուրկ-Կօթայի իշխանուհիին հետ։ 1895 մարտ 11ին աղջիկ զաւակ մը ունեցած է Էլիզապէթ իշխանուհի։ Մեծ դուքսը բրուսիական հետեւակներու զօրավարի աստիճան ունի. նաեւ զանազան զօրագունդերու պատուակալ հրամանատարն է։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Անգլիոյ, Ռումանիոյ ու Յունաստանի դեսպանները, երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ նոր դեսպան տը Պիլանտ կոմսը, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեց Քէօսթէնճէի ճամբով, եւ ընդունուեցաւ դեսպանատան պաշտօնեաներուն կողմէ։

— Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց Նախարարին Թարգմանները, երէկ, հոլանտական դեսպանատունը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին տը Պիլանտ կոմսին։

ՊԻԹԼԻՍԷՆ երէկուան թուականով կը հեռագրեն թէ նոր կուսակալ Ֆէրիտ պէյ նահանգին կեդրոնը ժամանելով իր պաշտօնին ձեռնարկեր է։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Ապտ-իւլ-Մէճիտ յածանաւը, որուն Ֆիլատելֆիայէն ճամբայ ելած ըլլալը ծանուցուեցաւ, Սէն-Թոմաս կղզին (Անթիլեաններ) ժամանեց եւ քանի մը ժամ կենալէ ետքը, դէպի Ճիպրալթար ուղեւորեր է։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Փետր. 26ին Գարլա Տէրէի կողմը կայս. զինուորներու ջոկատի մը եւ պուլկար աւազակներու միջեւ ընդհարում մը կատարուելով, աւազակները բոլորովին նուաճուեր են։

— Վոտինայի Մանը գիւղէն Թոշօ անուն աւազակապետը անձնատուր ըլլալով ներում խնդրեր է։

— Փախստական Պուլկարներէն Բազըլըք գաւառակէն՝ ութ, Ճումայի Պալայէն՝ երկու, Թիմուր Հիսարէն՝ մէկ, Նէվրէքոպէն՝ երկու եւ Օսմանիէէն մէկ հոգի այս անգամ վերադարձած ու կայս. կառավարութեան անձնատուր եղած են։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պ. Լահովարի, որ արձակուրդով Պուքրէշ կը գտնուէր, երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ առնուած տեղեկութեանց նայելով, Բեթղեհեմի Լատիններուն եւ Յոյներուն միջեւ եղած հին վէճ մը, տեղւոյն մասերին նկատմամբ, կարգադրուեր է Ֆրանսական հիւպատոսին միջամտութեամբը որ այդ մասին պաշտօն ստանձնած էր։ Հիւպատոսը իրաւունք տուեր է Յոյներուն եւ իր այդ որոշումը հաղորդեր է Երուսաղէմի կառավարիչին որ գոհունակութիւն յայտներ է։

ՌՈՒՍԻՈՅ մայր կայսրուհին, հեռագիր մը ուղղելով Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարքին, շնորհակալութիւն յայտներ է ռուսաճափոնական պատերազմին առթիւ Պատրիարքին կողմէ եղած մաղթանքներուն համար։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանը որ Եգիպտոս կը գտնուէր Վիէննա գացեր է։

— Երէկ թէեւ Նէվրուզի տօնն էր, սակայն Պարսից դեսպանատան մէջ շնորհաւորական արարողութիւն չկատարուեցաւ, վասն զի Մուհարրէմը սուգի ամիսն է Պարսիկներուն համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչական Խորհուրդը, առջի օրը, քննեց նոր շինուելիք չորս շոգենաւերու համար զանազան նաւագործարաններու ծրագիրները, որոնց մէկ քանին ընդունեց, որոշելով վերջնական ընտրութիւն մը կատարել։

Պ. ՔԱՄԻԼ ԲԷԼԼԸԹԱՆ.— Ֆրանսայի ծովային նախարար Պ. Քամիլ Բէլլըթան ապրիլին Աթէնք պիտի այցելէ եւ յետոյ Կ. Պոլիս գալով շաբաթ մը պիտի մնայ. ապա Սօֆիա, Պուքրէշ ու Պէլկրատ պիտի երթայ։

ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ Թաղապետութեան նախագահ Հաճի Նէճիպ պէյ փոխանորդաբար գայմագամի պաշտօն պիտի վարէ փոխանակ Սալահէտտին պէյի որ Շապին Գարահիսարի կառավարիչ կարգուեցաւ։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ քարափին ու նաւահանգիստին վերջնական ընդունելութիւնը կատարելու համար յանձնաժողով մը կազմուած է որ կը բաղկանայ արհեստներու տնօրէն Խալուսի պէյէ, մասնագէտ խորհրդական Սէրվիչէն էֆ.է, կամուրջներու եւ խճուղիներու տնօրէնի օգնական Ասլանեան Գէորգ էֆ.է ու գամիսէրի օգնական Ֆէրիտ պէյէ։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ եւ դրոշմի տուրքերը աւելցնելու համար կազմուած յանձնաժողովը իր պաշտօնը աւարտելով տեղեկագիրը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին որ նախարարաց Խորհուրդին պիտի ներկայացնէ։

ԱԿՆԱԲՈՅԺ տքթ. Լոմէքեան էֆ. երէկ Բարիզ ուղեւորեցաւ եւ ամիսէ մը պիտի վերադառնայ։

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.— Նիւ-Եորքէն առնուած լուրի մը նայելով, Բամպակի մեծ շահագէտ Պ. Սըլլի սնանկացեր է։ Այդ սնանկութիւնը շաբաթ օրը պաշտօնապէս ծանուցուեր է Նիւ-Եորքի սակարանին մէջ։ Բայց ո՛րքան ըլլալուն վրայ դեռ տեղեկութիւն չկայ, վասն զի Պ. Սըլլի իր գրասենեակին մէջ փակուած է ու մարդու չերեւար։ Լիվըրփուլէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Նիւ-Եորքի մէջ գիներու անկման իբրեւ հետեւանք Լիվըրփուլի մէջ ալ «սըօթ»ը 7·78 բէնսի իջեր է։

ՀԱՒԿԻԹԻ գիները քանի մը օրէ ի վեր ինկած են։ Անցեալ շաբթու մօտակայ վայրերէն 740 սնտուկ (իւրաքանչիւր սնտուկի մէջ 2000 հատ) հաւկիթ բերուած են Կ. Պոլիս եւ Իզմիտէն ալ հարիւր կողով։ Հարիւր հատ 20-22 ղրուշի ծախուած է։

ՔԱՐԻՒՂ.— Շաբաթ օրէն ի վեր քարիւղի գիները ինկած են։ Վերջին առաքումը՝ 17,000 սնտուկ, ցամաք հանուած ատեն երկու թիթեղեայ ամանները Կ. Պոլսոյ մէջ 28 ղրուշի ծախուեցան։

ԳԱՐՆԱՆԱՄՈՒՏ.— Ի՜նչ սիրուն եւ ճշմարիտ անակնկալ մը եղաւ Պոլսեցիներուս համար, երբ այս առտու առաջին անգամ ըլլալով ողջունեցինք սպիտակափառ ձիւնը, որուն ախը քաշեցինք այս ձմեռ։ Որո՞ւն մտքէն կ՚անցնէր բնութեան այս կատակը, գարնանամուտի օրն իսկ, թերեւս ո՛չ իսկ օդերեւութաբաններուն թէ այնքան անսովոր մեղմութեամբ անցուած ձմեռէ մը յետոյ անակնկալ ձիւն մը պիտի ունենայինք գարնան առաջին օրերուն մէջ, բնութեան վերադարթնումին հետ, ծառերու ծաղկած ատեն։ Շատեր թերեւս չհաւատացին իրենց աչքերուն, երբ արթննալով տեսան որ ձիւնի խոշոր փաթիլներ կ՚իյնային յամրօրէն, օդին մէջ քմահաճ զիկզակներ գծելով։ Եթէ մխիթարական պարագայ մը կայ, սա է թէ այս յետամնաց ձիւնը պիտի մեղմացնէ ցուրտին սաստկութիւնը, որ շաբաթէ մը ի վեր այնքան զգալի դարձած էր մայրաքաղաքիս մէջ։ Այս տողերը գրուած պահուն օդը բաւական մեղմացած է ու ձիւնը արդէն իսկ դադրած։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ պարսկական դեսպանատունը երթալով Նէվրուզի տօնին առթիւ իր շնորհաւորութիւնները յայտնեց, եւ ի բացակայութեան դեսպանին ընդունուեցաւ գործակատար Մուսթաֆա խանի կողմէ։

—Պիլէճիկի Առաջնորդ Տ. Մովսէս եպիսկ. Կեօմիւրճեան հեռագիր ուղղելով Պատրիարքարան եւ Կրօն. Ժողովոյ ատենապետ Սրբազանին, կ՚իմացնէ թէ ինք պատրաստուած է մեկնելու Վիճակէն։ Տ. Մովսէս եպիսկ. ուրիշ գաւառ մը փոխադրուելու փափաք յայտնած է արդէն, օրինակի համար Տրապիզոն կամ Ռոտոսթօ, ուր Առաջնորդ կամ տեղապահ չկայ։ Այս գիրը պիտի ներկայացուի Խառն Ժողովոյ վաղուան նիստին։

—Կրօն. Ժողովոյ անդամ Տ. Կարապետ Ա. քահանայ Սեթեան մէկ քանի օր մնալու համար Նիկոմիդիա գացած է։

—Գարակէօզեան կտակի Յանձնաժողովը իր վերջին նիստին մէջ նկատողութեան առեր է ծրագիր մը, վերջերս նոյն կտակի գումարով գնուած Խտիվիալ Օթէլի ներքին մասերուն եւ ճակատին վրայ կարգ մը փոփոխութիւններ ընելու համար, որոնք շէնքին յարգն ու կարեւորութիւնը պիտի աւելցնեն։ Յիչեալ պանդոկին քովը գտնուած փոքր գետինն ալ որ բաւական մեծ գումարով գնուեցաւ վերջերս, պիտի միացուի բուն պանդոկին, եւ խանութ շինուելով նոյն տեղը, արդի պանդոկին դրան տեղը պիտի փոխուի, աւելի վայելչութիւն տալու համար շէնքին։ Յանձնաժողովը առաջարկութեամբ Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի, հարկ դատեր է այս փոփոխութիւններուն եւ շինութիւններուն համար ճարտարապետ Պ. Վալորիի կարծիքն ալ իմանալ, համոզուելու համար որ այս փոփոխութիւնները շէնքին հաստատութեան չպիտի վնասեն եւ ենթադրուածէն աւելի մեծ ծախք չպիտի պատճառեն։

— Կրօն. Ժողովոյ որոշմամբ քահանայագործելէ դադրած էր Աղեքսանդրիայի Տ. Գէորգ քհնյ. Հիւրմիւզեան։ Այս անգամ Տարօնէլի Տ. Թէոդորոս քհնյ. Աճէմեան խնդրած է Պատրիարքարանէն որ այդ պաշտօնը իրեն յանձնուի։

— Ս. Հայրապետին հրամանով Աղեքսանդրապոլի մէջ (Ռուսիա) 219 ռուպլի հաւաքուելով ղրկուած է Պատրիարքարան, Մուշի Ս. Կարապետի վանքին համար։

— Նիւ-Եորքի մէջ 80 օսմ. ոսկի հաւաքուելով ղրկուած է Պատրիարքարան որբանոցներու համար։

— Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս արքեպս.ի ջանքով քաղքիս մէջ շերամատուն մը հաստատուած էր՝ որ անցեալ տարի 200 ոսկի հասոյթ մը ապահովեց։ Այս տարի ալ նոյն շերամատունը հարկ եղած գործքերով կատարելագործուած ըլլալով կը յուսացուի որ մինչեւ 300 ոսկիի զուտ շահ մը արտադրէ։ Այդ 300 ոսկին պիտի յատկանայ շերամատունը շինուելու առթիւ եղած պարտքին, որ 1200 ոսկիի կը հասնի, որուն 300 ոսկին տրուած է. իսկ մնացեալ 900 ոսկին՝ հետզհետէ գոյանալիք տարեկան հասոյթով պիտի գոցուի։ Շերամատան հասոյթը շատցնելու համար յատուկ յանձնաժողով մըն ալ կազմուած է։

— Ամասիոյ առաջնորդ Տ. Արիստակէս եպիսկ. Վանքեան, Զատկէն ետք Պոլիս պիտի գայ։

— Պատրիարքարանէ հեռագրաւ յանձնարարուեցաւ Ղարիպեան Տ. Սարգիս քհնյ.ին՝ որ Սուչավա երթայ, յառաջիկայ Զատկական տօներուն առթիւ հոն քահանայագործելու համար։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Վաղամեռիկ Օր. Մաննիկ Դ. Պաղտասարեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 60 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Փէլիքս էֆ. Շատան։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐՈՒՔԸ

Պ. Նէլսընի խումբը իր երրորդ soirée diplomatiqueը կուտայ վաղը գիշեր, նորութիւններ պարունակող հետաքրքրաշարժ յայտագրի մը համաձայն։

Գատըգիւղի մէջ իր առաջին ներկայացման գտած ընդունելութենէն քաջալերուած՝ Պ. Նէլսընի խումբը յառաջիկայ հինգշաբթի գիշեր երկրորդ ներկայացում մը պիտի տայ նոյն գիւղի ձմեռնային թատրոնին մէջ։

Տես չորրորդ երես Քարմէլ Օրիանթալի գինիի եւ գոնեաքի ծանուցումը։

ԱԶԴ.— Ռումէլիի Երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 205րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1904 Մարտ 18/31ին, ճիշդ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղին, հրապարակաւ եւ Օսմ. կայս. պանքային աջակցութեամբ։

Կ. Պոլիս, 8/21, մարտ 1—4

ԹԷՐՁԻ
Օ. ՍԱՐԸԵԱՆ
Պէյ Օղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ Ֆըրանսըզ սէֆարէթխանէսի գարշըսընտա 370 նումերօլու աբարթըմանտա։
Պու քէրրէ Եվրոբատան սոն մօտա էնվայի Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ գումաշլարը ճէլպ իթմիշ օլտուղընտան վէ զայէթ պէհիմ վէ էհվէն ֆիյաթլա էլպիսէ իմալ օլընաճաղընտան րիայէթլա միւշթէրիլէրէ իլան օլունուր։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ԿՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼԱ ՀԷ, 21 մարտ.— Իրաւարարական Ատեանին վարչական Խորհուրդը մարտ 30ի համար հրաւիրուած է։ Պիտի չզբաղի Ճափոնի բողոքովը՝ Ռուսիոյ դատական նախարար եւ Իրաւարարական Ատեանին անդամ Պ. Մուրավիէվի խօսքերուն դէմ զոր արտասանեց փետրուար 22ին։ Նոյն Ատեանը այդ գործը փակուած կը նկատէ Ճափոնի բողոքին զիջումովը։

ՉԷ-ՖՈՒ.— Բէյ-Թանկի չինական նաւահանգիստը հոս հասաւ։ Գետը սառոյցներէ զերծ ըլլալուն պէս Նիու-Զուանկ պիտի երթայ։

ՇԱՆԿԱՅ.— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ աֆիոնի հազար մաքսանենգներ Զուանկ-Բինկի հարաւային կողմը չինական զինուորներուն հետ կռուեր են։ Այս վերջինները տասնըվեց մեռել ունենալէ ետքը հեռացեր են։ Զուանկ-Բինկէն զինուորներ ղրկուեր են նոյն տեղը։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ (Պաշտօնական).— Զիլինով զօրավարը մարտ 20 թուականով կը հեռագրէ Մուքտէնէն թէ զինուորներուն բարոյական վիճակը շատ լաւ է։ Հիւանդութեան դէպք չկայ։ Ուսուրիի մօտ Ալզէնով հարիւրապետը, քանի ձիաւորներու գլուխը անցած, պարտութեան մատնեց հարիւրի չափ Թունկուզներ։ Ճափոնական հետեւակները ու թնդանօթաձիգները գրաւած են Քորէայի մէջ Անճու եւ Բինկ-Եանկ քաղաքները։ Ճափոնական տասներեք փոխադրանաւեր վերջերս զինուոր ցամաք հաներ են Չինամբոյի նաւահանգիստին մօտ։ Անհիմն են այն լուրերը թէ Ճափոնները պարտութիւններ կը տեսնեն զինուոր ցամաք հանելու քորէական եզերքին ուրիշ կէտերը։

ՎԻԷՆՆԱ.— Բոլիթիշէ Քօռէսբօնտէնց կը յայտարարէ թէ սխալ է Նովոյէ Վրէմիայի հրատարակած այն թղթակցութիւնը որ կը վերաբերի Վիէննայի ռուս դեսպան Քապնիսթ կոմսին կողմէ նոյն թերթին թղթակցին եղած յայտարարութեան՝ միջազգային խնդիրներու մասին։

ՏԸՊԼԻՆ.— Գերմանական Մոնա նաւը ընդհարում մը ունեցաւ անգլիական Լէտի Բէյրուս նաւին հետ։ Մոնա ընկղմեցաւ։ Քսաներկու հոգի խեղդուեցան։

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.— Մարտ 11էն 20 Սուէզի ջրանցքէն անցած նաւերուն թիւն է 126, գոյացած հասոյթն է 3,280,000 ֆր.։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 21 մարտ.— Անգլիական քանի մը լրագիրներու տուած տեղեկութեանց հակառակ, բոլորովին սխալ է այն լուրը թէ Ճափոնները գրաւած ըլլան Մանչուրիոյ քանի մը քաղաքները։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Նովօսթի որուն կէս պաշտօնական յարաբերութիւնները ծանօթ են, խօսելով Անգլիոյ ու Ֆրանսայի համաձայնութեան վրայ, գոհունակութիւն կը յայտնէ այդ մերձեցման համար։ Կը յարէ թէ Ռուսիա պէտք է չհակադրուի այդ համաձայնութենէն եւ համակրութիւն յայտնէ, վասն զի կարելի կ՚ընծայէ իրականացումը երրեակ զինակցութեան մը Ֆրանսայի, Ռուսիոյ ու Անգլիոյ միջեւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Կը ծանուցուի թէ Բորթ-Արթուրի եւ Վլատիվօսթօքի ռուսական նաւատորմիղները միացեր են, սակայն պաշտօնական տեղեկութիւն մը չհաստատեց այդ իրողութիւնը։

ԲԱՐԻԶ.— Թիֆոյի դէպքերը չեն աւելցած եւ ընդհանուր կերպով ծանր հանգամանք մը չեն ներկայացներ։ Զօրանոցներուն մէջ պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարը առողջապահական կարգ մը միջոցներ ձեռք առնել տուաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 8 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	87	35
Ամէնէն բարձր գին	»	88	13
Ամէնէն վար գին	»	87	28
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	117	75
Ամէնէն բարձր գին	»	118	87
Ամէնէն վար գին	»	117	50

ԲԱՑՈՒՄ 9 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Բ. Կ.	87	25
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	117	25
Շիրքէթի Խայրիէ		80	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		434	—
Տէրքօզ		256	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	80
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	85
» ժուիսանս		1	60
» պարտաթուղթ		487	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		505	—
Թրանսվալ		95	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէն Ա		269	—
» » » Բ		282	—
Լավրիոն		61	50
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	45
« պարտաթուղթ «		532	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	10
Բարիզ » »	Ֆր.	22	80
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	54
Վիէննա չէք	ֆիօր.	21	79

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմէց	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	6	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 21 Մարտ

Անգլիական % Քոնսոլիտ.	86	06
Միացեալ պարտք բաց	79	63
Միացեալ պարտք գոց	79	25
Օսմանեան Պանքա	12	63
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	40	50
» Մոնոփոլ	42	50
Պուլկարական 1888	89	—
Էժիբթէն Իւնիֆիէ	104	50
Ֆօմէնթալ	102	—
Թրանսվալ	[illegible]	16
Ալտին երկաթուղի	15	—
Փոխանակագիր	25	35

ԲԱՐԻԶ, 21 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		95	60
Միացեալ պարտաթուղթ բաց	Ղրշ.	81	15
Միացեալ պարտաթուղթ գոց	»	80	77
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	561	—
Օսմանիէ	»	—	
Ռումէլի երկաթուղի	»	117	75
Օսմ. [illegible]	»	434	—
Օսմ. Ռէժի	»	358	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	482	—
Քրէտի Լիօնէ	»	1105	
Իտալական Ռանթ	»	101	55
Սպանիական արտաքին	»	88	95
Թրանսվալ	»	92	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	145
[illegible]	»	—	

ՎԻԷՆՆԱ, 21 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	134	50
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 21 Մարտ

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	79	90
Ռումէլի երկաթուղի	»	125	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	108	10
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	270

ՊՐԻՒՍԷԼ, 21 Մարտ

Միացեալ պարտք	89	
Ռումէլի երկաթուղի	116	50

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԷՐՁԵԱՆ
Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը։ Խնամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէսօրէն վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
386 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 386
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՁՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
([illegible])
Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամածռութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ակռաներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։
Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ՚ընդունին։

ՔԱՈՒԼՄԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
362-364 ԲԵՐԱ ՇԻՏԱԿ ՃԱՄԲԱՆ 362-364
Ընդհանուր Լիքիտասիօն
Կիներու, աղջիկներու եւ տղաքներու յատուկ պատրաստ զգեստներու, ճերմակեղէններու եւ թօհավիլէներու եւլն.ի։
1904 ՓԵՏՐ. 24 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
Ծախուելիք նիւթերուն մէջ կան, ֆանէլա, գուլպա, թաշկինակ, միսօներ, փողկապեր, չափիկներ, ֆիշուներ, բուրդէ եւ բիքէյէ անկողնի ծածկոցներ, սեղմիրաններ (քորսէ) հովանոցներ, ձեռնոցներ, պայուսակներ, ծխատուփեր, սեղանի սպասներ, մատաբալամ, վարագոյր, գորգեր, ամէն տեսակ բամպակէ եւ բիքէյէ կերպասներ եւլն.։
Մետաքսեղէն եւ բրդեղէն կտորներու ճոխ եւ ընտիր մթերք մը կայ տրամադրելի, որ դրամագլխէն աւելի աժան գնով պիտի ծախուի։ 3—15

ՅՈՎՍԷՓ ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ
(ՄԵՂՐՈՒՆԻ)
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մուզաֆէրիէ Հիւանդանոցին եւ
Պարսկական Դեսպանատան
Բերա, Մեծ Փողոց, Թագսիմ, թիւ 61
Զըրանեան աբարթմանը
Պալպալեան ամէն օր ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններով տառապողներ, կ՚ընդունի. իսկ Ուրբաթ, Կիրակի եւ Երեքշաբթի մինչեւ ժամը 5։ Գիշերուան ալ եւ է ժամուն կարելի է դիմել։ Պալպալեան կ՚երաշխաւորէ իր լեցուցած ու շինած ակռաները։ Ցորեկները ակռայ քաշել տալու համար որոշ վարձք մը չկայ. քաշել տուողին կամքէն կախեալ է։
Աղքատներուն ձրի

ՈՍԿԻ ՇՔԱԴՐԱՄ, ՓԱՐԻԶ 1900

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարշաւիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին այցելեցինք Քառմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյի գիտութեանց Ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՔԻ, Ս. Բեդերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գոտաեննեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ Թիւ 145—147

Էթիքէթին եւ խցանի քափսիւլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՀԱՋԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱՆՔԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան շինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հանքը Էքրէմ խայծղանը սամ. եւ օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ տեղեկագրական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ստամոքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հազի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնզայի եւ Թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի տեղւոյս առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ ղրուշ։ 71—80

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Թողէք Եանոսի նման դառնահամ ջուրերուն գնելը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք գնել։

VILLACABRAS

ալկալային մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բաւադէօսեան դրութեամբ զատուած յստակ ջուր մըն է և առ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ ուրիշ սենողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առաւօտ անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Գնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն, կ'ազատին գնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։ 504

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Մայիս 22ին Սիրքաճի, Մարսիլիայէն,
» 28ին Իզմիրի, Անտ. եղերքէն։

[illegible]

Մարտ 23ին Սիրքաճի, Սամսոն, Տրապիզոն Բաթում և Նովոռոսիսք։
» 29 Իզմիրի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիայ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիա ը 120 »

Ծովային ուղղակի Բարիզի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ 75 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ 518 Բ. ՕՀԱՆ...

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Սիբրիա	2936
Ումպրիա	8128	Թիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	218
Օւրանիա	7269	Ճէբալթար	16

Դիմել առ ԺՕԼԻ Է. ՍԻԿԸՐ Joly et Seager Մէյմէնէթի խան, թիւ 6, 7, 8. Ղալաթիա Թօփ Հանէ 251

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Գորանլի. Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Քանթարա	3000	Փիզա	2500
Բուզիրիս	3000	Նէքթօ	2400
Թէլլիըր	3000	Ցավոյի	2250
Փանտարուս	3000	Բէբրա	2250
Ամասիս	3000	Սօֆիա	2200
Օռմանիս	3000	Սալտինի	1500
Մաքէտոնիա	2500	Գեսկա	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ. Ռեիթայ խան

ՋԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

191 31 Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրանսատլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպօլ, Սուլթան-Համամ, Խասած Բաթ բրճօղլու

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն քննիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԸՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ կրակի, ամէն տեսակ ապրանքներու, ճամբորդութեան [illegible] երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ [illegible] փոխադրութեան ու [illegible], ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆ.
Իր [illegible] գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վոյվօտա, Ղալաթիա.
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՄԻԶ 524

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Դշ. 9/22 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։ Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 11/24 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 13/26 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ. Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։ Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 14/27 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։ Փուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի,

---

ԳԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, աղջկանց օժիտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնապատմութեան, ժխտմակար, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուներն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Կ. Պոլիս Ղալաթիա, [illegible] խան, Օ.Մ. Գ-նք [illegible]ին դիմացը։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի և Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Կօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Րոզարիօ	186
Ալէբբօ	3607	Կոնկօ	2906	Հրոտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1113
Անձէլօ	1541	Կորսօ	895	Հիրօ	775	Մարտէլլօ	3709	Սէրբօ	1735
Արիոսթօ	237լ	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Բասանօ	1822	Տոմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սթէբօ	1200
Բորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորատիօ	3606	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Բրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Բրունօ	841	Տինամօ	504	Իտահօ	2334	Նէրօ	1083	Թօբբօ	3827
Բըֆֆալօ	4431	Էկրօ	2464	Իտալօ	5540	Օսլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Կէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւնօ	1030	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Կալիբսօ	1837	Էրատօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	3429
Կամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլինօ	2397	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Կաթօ	1094	Ֆլամինեան	1828	Քօտինօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վոլթուռնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանսիսքօ	4582	Լէոնարտօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Կլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Կոլօրատօ	4235	Կէրմանօ	1243	Լորէնզօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։
Հօրէբօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ։
Քլարօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։
Սիբիօ շոգենաւը, ամսոյս 22ին
Միքասօ շոգենաւը, » 29ին։
Ալէքրօ շոգենաւը, ապրիլ 12ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՖ ԷՆԴԻՐՍԸՆ
Թի [illegible] 377

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	Ձելաձիա	3500
Արմէնեան	10500	Էֆիրէզէրն	3500
Քեստրիան	10500	Ալպ.ըն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրեան	3500
Ֆլորիտեան	9300	Արապեան	3500
Քոլոմպիան	8000	Ա[illegible]եան	2500
Քօրնիշման	8000	Անատոլեան	2500
Եուքոնեան	8000	Ալգերեան	2500
Բէլճեան	8000	Լէպանոն	2000
Ֆալէրնեան	5700	Մինէ	900
Վալոնեան	3700	Օզարդո	800
Ձմաքիքեան	3700	Լիպյան	80
[illegible]	3500		

Ապրանքը [illegible] կը [illegible] 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՔՈՆՏԻՆ [illegible]

600

[illegible] ՃԱՐԻՔ ԽՈՒՄՈՒՐՃԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1904 Մարտ 1 [Ն.Տ.] երեքշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ (Ժ. Վ.)

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առտ.	Թ. 34 Խառն Առտ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.
Քարաքէօյ կամուրջ	մկն.	12 0	2 25	2 28	3 35	5 36	7 18	8 45	10 35	12 —			
Հայտար Փաշա	ժմն.	12 30	1 15	2 48	3 55	5 56	7 38	9 5	10 55	12 20			
Հայտար Փաշա	մկն.	12 40	1 12	2 55	4 —	6 1	7 43	9 17	11 —	12 25			
Քըզըլ Թօփրաք	»	12 48	—	3 3	4 8	6 9	7 51	9 26	11 8	12 33			
Ֆէներ Եոլու	»	12 52	1 23	3 6	4 11	6 12	7 54	9 30	11 11	12 3			
Կէօզ Թէփէ	»	2 56	— —	3 10	4 15	6 16	7 58	9 36	11 15	12 40			
Էրէնքէօյ	»	1 1	1 34	3 14	4 19	6 20	8	9 41	11 19	12 44			
Պոսթանճը	»	1 9	1 42	3 21	4 25	26	8 8	9 50	11 25	12 50			
Մալթէփէ	»	1 18	1 54	3 29	4 33	6 34	8 16	10	11 34	12 58			
Քարթալ	»	1 28	2 8	3 39	4 43	6 41	8 27	10 19	11 44	1 8			
Բէնտիք	ժմն.	1 35	2 18	3 46	4 50	6 51	8 34	10 30	11 51	1 15			
Բէնտիք	մկն.		2 28					10 46					
Թուզլա	»	Այս կառախումբը 1904 ապրիլ 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	2 50					11					
Կէպզէ	»		3 10					11 27					
Տիլ Իսքէլէսի	»		3 33					11 49					
Թավշանճըլ	»		3 43					11 59					
Հէրէքէ	»		4					12 16					
Եարըմճա	»		4 23					12 39					
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»		4 6					12 52					
Տէրինճէ	»		4 48					1 3					
Իզմիտ	ժմն.		5 1					1 17					
Իզմիտ	մկն.		5 6										
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»		6 -										
Սապանճա	»		6 31										
Համիտիէ	»		6 57										
Կէյվէ	»		7 45										
Աք Հիսար	»		8										
Մեքեճէ	»		8 40										
Լէֆքէ	»		9 6										
Վեզիր Խան	»		9 43										
Պիլէճիք	ժմն.		10 24										
Պիլէճիք	մկն.		10 34										
Քարաքէօյ	»		11 46										
Պոզէիւք	»		12 29										
Ին Էօնիւ	»		1 17										
Չուքուր Հիսար	»		1 48										
Էսկի Շէհիր	ժմն.		2 28										
			Երէկ.										

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ (Ժ. Վ.)

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առտ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ.	Թ. 7 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 31 Խառն Առտ.	Թ. 9 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 11 ճամբ. Առտ.	Թ. 13 ճամբ. Առտ.	Թ. 15 ճամբ. Առտ.	Թ. 33 Խառն Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. ճամբ. Իրիկ.
Էսկի Շէհիր	մկն.	Այս կառախումբը 1904 Մարտ 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	Այս կառախումբը 1904 Մարտ 16էն մինչեւ 31 կ'երթեւեկէ	Այս կառախումբը 1904 Մարտ 1էն մինչեւ 15 և ապրիլ 1էն սկսեալ							11 —		
Չուքուր Հիսար	»										11 39		
Ին Էօնիւ	»										12 13		
Պոզէիւք	»										12 47		
Քարաքէօյ	»										1 21		
Պիլէճիք	ժմն.										2 11		
Պիլէճիք	մկն.										2 26		
Վեզիր Խան	»										3 3		
Լէֆքէ	»										3 42		
Մեքեճէ	»										4 20		
Աք Հիսար	»										4 47		
Կէյվէ	»										5 13		
Համիտիէ	»										6 14		
Սապանճա	»										6 3		
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»										6 59		
Իզմիտ	ժմն.										7 36		
Իզմիտ	մկն.					11 40					8 1		
Տէրինճէ	»					11 58					8 17		
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»					12					8 28		
Եարըմճա	»					12 21					8 40		
Հէրէքէ	»					12 50					9 9		
Թավշանճըլ	»					1 1					9 20		
Տիլ Իսքէլէսի	»					1 15					9 3		
Կէպզէ	»					1 46					10 1		
Թուզլա	»					2 7					10 23		
Բէնտիք	ժմն.					2 27					10 45		
Բէնտիք	մկն.	12 11	12 43	1 —	1 58	2 42	5 10	6 2	8 19	10 8	11 —		
Քարթալ	»	12 19	12 51	1 8	2 7	2 54	5 18	7 —	8 28	10 17	11 13		
Մալթէփէ	»	12 2	1 1	1 19	2 17	3	5 28	7 10	8 38	10 27	11 33		
Պոսթանճը	»	12 37	1 9	1 2	2 25	3 22	5 36	7 18	8 46	10 35	11 46		
Էրէնքէօյ	»	12 41	1 16	1 5	2 32	3 35	5 42	7 24	8 52	10 41	11 57		
Կէօզթէփէ	»	12 48	1 20	1 39	2 36	3 39	5 46	7 28	8 56	10 45	— —		
Ֆէներ Եոլու	»	12 52	1 25	1 43	2 40	3 45	5 50	7 32	9 —	10 49	1 7		
Քըզըլ Թօփրաք	»	12 55	1 28	1 46	2 43	3 49	5 53	7 35	9 3	10 5	— —		
Հայտար Փաշա	ժմն.	1 2	1 35	1 53	2 50	3 57	6 —	7 42	9 10	10 59	12 17		
Հայտար Փաշա	մկն.	1 7	1 40	1 58	2 5	4 7	6 5	7 47	9 15	11 4	12 32		
Քարաքէօյ կամուրջ	ժմն.	1 27	2 —	2 18	3 15	4 27	6 25	8 7	9 35	11 24	12 52		
											Երէկ.		